

НАРОДНИ МУЗЕЈ ЦРНЕ ГОРЕ
81250 Цетиње, Н. Церовића бб.
Генерални директор:
Тел./Факс: +382/41 230 310
e-mail nmcg@t-com.me
www.narodnimuzej.me

NATIONAL MUSEUM OF
MONTENEGRO 81250 Cetinje,
N. Cerovića bb. Montenegro,
Тел./Факс: +382/41 230 310
e.mail nmcg@t.com.me
www.narodnimuzej.me

NARODNI MUZEJ CRNE GORE

PLAN/ PROGRAM RADA ZA 2021. GODINU

Cetinje, januar 2021.

UVOD

Narodni muzej Crne Gore (NMCG) se bavi prikupljanjem, proučavanjem, zaštitom, čuvanjem, predstavljanjem i publikovanjem nacionalne kulturne i umjetničke muzejske građe. Pozicioniran između prošlosti i budućnosti, u vremenu kada država revalorizuje vrijednosti sopstvenog identiteta, NMCG teži da bude baziran na konceptu otvorenosti, demokratičnosti i aktivnog učešća u oblikovanju kulturne politike Crne Gore, a u konačnici, i samog društva.

U tom smislu, NMCG će se kroz savremeni, kritički pristup temama koje u osnovi imaju istorijske i umjetničke događaje, ličnosti i pojave koje su oblikovale crnogorsko društvo baviti važnim pitanjima koja se odnose kako na prošlost našeg društva, njenu percepciju u aktuelnom trenutku, tako i na njen uticaj na savremenost.

NMCG će i u 2021. godini, nastaviti sa obavljanjem poslova i zadataka koji su mu dodjeljeni zakonom i osnivačkim aktom, kao i realizacijom obaveza po determinisanim zaključcima Vlade Crne Gore, koji se prvenstveno odnose na nedavno okončanu vanrednu i prvu sveobuhvatnu reviziju muzejskog materijala i muzejske dokumentacije Narodnog muzeja od njegovog osnivanja 1926. do 2018. godine. Takođe, fokus poslovanja NMCG biće svi obimni i zahtjevni poslovi koji proizilaze/slijede nakon predmetne revizije. U realizaciji ovih poslova, NMCG će sarađivati sa nadležnim Ministarstvom, kao i svim drugim državnim organima i subjektima koji se po službenoj dužnosti bave ovim pitanjima.

NMCG će se u okviru osnovne djelatnosti, baviti sakupljanjem muzejskog materijala putem terenskih istraživanja, otkupom, poklonom, razmjenom i na drugi način; sprovođenjem preventivne i trajne zaštite muzejskih predmeta i muzejske dokumentacije; istraživanjem u muzejskoj djelatnosti radi sakupljanja, valorizacije i prezentacije muzejskog materijala; vršenjem stručne obrade muzejskog materijala i vođenjem dokumentacije o muzejskom materijalu; organizovanjem stalnih i povremenih izložbi; uspostavljanjem i obnavljanjem poslova matične djelatnosti u oblasti umjetničkih, istorijskih, etnografskih i arheoloških muzejskih zbirki na teritoriji Crne Gore; unaprjeđenjem poslova muzejskog informacionog centra. Pored ovih poslova NMCG će se posebno baviti poslovima istraživanja, prikupljanja, stručne obrade i prezentacije muzejskih predmeta koji se odnose na Ivana Crnojevića, Petra II Petrovića Njegoša i ostalih crnogorskih vladara; izradom vodiča i monografija o crnogorskim vladarima, održavanjem Mauzoleja na Lovćenu, Mauzoleja Vladike Danila na Orlovom kršu, Dvora Kralja Nikole, Reljefa Crne Gore, Zgrade Srpskog poslanstva u bivšoj Kraljevini Crnoj Gori i drugih objekata koji mu se daju na korišćenje i čuvanje.

U okviru poslova i zadataka koje je NMCG započeo postupkom gore pomenute revizije muzejskog materijala i muzejske dokumentacije, u ovoj godini se očekuje njihov nastavak, odnosno, niz poslova i zadataka: popis muzejskog materijala, zaduženje kustosa zbirkama, formiranje novih inventarnih knjiga, reinventarizacija, ustanovljavanje svih oblika dokumentacije, izrada nove muzejske baze podataka itd., što znači da će u 2021. godini najveći kadrovski, logistički i finansijski potencijali NMCG biti usmjereni na realizaciju ovih poslova.

Plan i program rada za 2021. godinu obuhvata nastavak dijela aktivnosti započetih u toku 2020. godine, kao i aktivnosti, koje usljed zdravstveno-pandemiološke situacije i izmijenjenog režima rada, nijesu realizovane u toku 2020. godine.

Narodni muzej u 2021. godini obilježava značajne jubileje: šest stotina godina crnogorske vladarske dinastije Balšić, sedamdeset godina Muzeja Petra II Petrovića Njegoša, Etnografskog muzeja i muzeja NOB-a i osamdeset godina antifašizma. Takođe, obilježićemo godišnjice rođenja

i/ili smrti pripadnika crnogorske, vladarske dinastije Petrović-Njegoš – sto sedamdeset godina od Njegoševe smrti, sto godina od smrti kralja Nikole, sto četrdeset godina od rođenja princeze Ksenije... Pored navedenog, NMCG planira da realizije više desetina programa, koji se odnose na izložbenu, izdavačku i promotivnu djelatnost, arheološka istraživanja, međunarodnu saradnju, projekte edukativnog i turističkog sadržaja, te sprovođenje obimnih i raznovrsnih konzervatorsko-restauratorskih i sanacionih mjera na sopstvenim objektima i predmetima.

PLANIRANE AKTIVNOSTI

OPŠTE AKTIVNOSTI

Aktivnost: Zaduženje kustosa muzejskim materijalom, stručna obrada, reinventarizacija i kategorizacija

Obrazloženje: Nakon završenog postupka prve, sveobuhvatne, vanredne revizije muzejskog materijala i muzejske dokumentacije NMCG (1926-2018), kustosi Narodnog muzeja dobili su rješenja za preuzimanje na staranje muzejskih zbirki i neobrađenog muzejskog materijala. Tokom godine će se kroz rad već formiranih Komisija izvršiti i formalno zaduženje kustosa predmetnim materijalom, nakon čega slijedi postupak stručne obrade i provjere postojećih podataka.

Reinventarizacija muzejskog materijala, kao završna faza postupka revizije, podrazumijeva da Odjeljenje za dokumentaciju u narednom periodu pripremi sve pravne i tehničke preduslove, kako bi na kvalitetan i brz način izašla u susret kustosima za dodjeljivanje novih inventarnih brojeva, koji bi morali biti metodloška i stručna osnova za formiranje baze podataka, iz koje bi se izvršio prenos podataka u program koji omogućava njihovo korišćenje.

U toku procesa reinventarizacije i podjele na zbirke, nastojaće se da se muzejski predmeti kategorizuju u predmete nulte, I, II i III kategorije, prema njihovom značaju i vrijednosnim kriterijumima, odnosno, na kulturna dobra od lokalnog, nacionalnog i međunarodnog značaja, shodno rješenjima o statusu Uprave za zaštitu kulturnih dobara. Ovo je neophodno i zbog osiguranja prilikom transporta za potrebe putujućih izložbi, a naročito zbog prioriteta, eventualne evakuacije u slučaju nepredviđenih potreba.

Realizator: Sve jedinice Narodnog muzeja i Odjeljenje za dokumentaciju
Kvartal: I-IV

Aktivnost: Digitalizacija fonda NMCG

Obrazloženje: Odmah nakon zaduženja zbirki, neophodno je pristupiti digitalizaciji fonda Narodnog muzeja i unosu podataka u novu bazu koja će biti kreirana u saradnji sa kustosima.

Realizator: NMCG, Muzejski informacioni centar
Kvartal: I-IV

Aktivnost: Uspostavljanje elektronskog oblika dokumentovanja

Obrazloženje: Prema propisima, predviđeno je da muzeji, uporedo sa manuelnom dokumentacijom (knjige ulaska i izlaska, inventarske knjige, konzervatorska dokumentacija, vizuelni fondovi, hemeroteka itd.) vode i elektronsku muzejsku bazu podataka. Pritom je Narodni muzej statutarano **matična ustanova za četiri bazične discipline i sveukupno muzejsko dokumentovanje u Crnoj Gori, vođenje Centralnog kataloga i Muzejskog informacionog centra** (što je preimenovana dosadašnja Dokumentaciono-matična muzejska služba). Dosadašnja iskustva u tom dijelu djelatnosti su dala objektivno loše rezultate, pa je nepodijeljeno mišljenje stručnog kolektiva Ustanove da se mora ući u potpuno novi projekat (i reorganizaciju), što zahtijeva značajna sredstva, ali i multidisciplinarni pristup i dugoročno planiranje. Sistem mora biti usklađen sa stručnim muzeološkim zahtjevima (pravila klasifikacija, izgradnja tezaurusa, kontrola naziva...) i zakonskim standardima, uključujući one koje propisuje legislativa koja uređuje informaciono društvo i javne informacione sisteme. Zato se predlaže da se prvo formira stručna komisija sa zadatkom izrade detaljnog plana aktivnosti, odnosno, odgovarajućeg projektnog zadatka, te da se u saradnji sa inženjerima informatičke struke dođe do optimalnog rješenja za organizovanje elektronskog oblika dokumentovanja. Takođe, u svrhu uspostavljanja sistema, osim angažovanja kompanije za izradu aplikativnog softvera, neophodno je i obezbijediti značajna finansijska sredstva za nabavku računarske opreme u cilju uspostavljanja kvalitetne informatičke infrastrukture. Dokumentovanje muzejskih fondova i funkcionalno muzejsko odjeljenje podrazumijeva saradnju svih stručnih odjeljenja, a ovaj dio aktivnosti angažman, pored IT muzejskih stručnjaka, kustosa i konzervatora u osmišljavanju softverskog sadržaja.

Realizator: Odjeljenje za dokumentaciju, Muzejski informacioni centar

Kvartal: I-IV

Aktivnost: Formiranje predmetnog indeksa

Obrazloženje: Uspostavljanje predmetnog indeksa sa pratećom dokumentacijom za muzejske predmete, bibliotečku i arhivsku građu za koje je revizijom utvrđeno da nedostaju u skladu sa članom 10 Pravilnika o načinu vođenja, vrstama i sadržaju dokumentacije o muzejskom materijalu, a koji će sadržati sve podatke iz člana 13. ovog Pravilnika. U postupku stručne obrade muzejskog materijala, za svaki predmet sa statusom kulturno dobro unosi se podatke o broju i datumu akta o statusu. Svaka organizaciona jedinica pripremiće predmetni indeks sa materijalom iz njenog fonda, na osnovu instrukcija i obrasca Odjeljenja za dokumentaciju, obrazac sa mogućnošću pretrage pripremiće Muzejski informacioni centar,

Realizator: NMCG

Kvartal: II-IV

Aktivnost: Aktivnosti po osnovu matične nadležnosti

Obrazloženje: Odjeljenje za dokumentaciju, kao nasljednik Dokumentaciono-matične službe Narodnog muzeja (zakonski preimenovanog u Muzejski informacioni centar) je služba ustanovljena kao metodološko–muzeološko odjeljenje za čitavu muzejsku mrežu Crne Gore, sa zadatkom uvođenja i unaprjeđenja muzeoloških postulata, odnosno sa savjetodavnom funkcijom.

Uprkos najčešće nejasnim rješenjima u pogledu uređivanja navedene oblasti, Odjeljenju za dokumentaciju su preostala najmanje tri bitna segmenta matične nadležnosti:

- U dijelu koji se odnosi na vođenje muzejske dokumentacije (u svim oblicima i u svim muzejima u Crnoj Gori);
- U vođenju **stručnog registra crnogorskih muzeja i ustanova muzeološkog karaktera** (prema anketnom modelu koji je propisao ICOM, a uvedenom u svojevrjeme jugoslovensku muzejsku mrežu posredstvom zagrebačkog Muzejsko- dokumentacionog centra, koji se praktikuje u kontinuitetu);
- U predlaganju, organizovanju i sprovođenju edukacije i doedukacije stručnih muzejskih kadrova u Crnoj Gori.
- Dodatno, **novi Pravilnik o vođenju muzejske dokumentacije**, radi formiranja **Centralnog kataloga**, predviđa **inventarsku oznaku** (umjesto ranijeg inventarskog broja), što podrazumijeva inovirani uvid u strukturu crnogorskih muzejskih fondova, te potom pribavljanje pravno valjanih **kodnih oznaka za muzeje i muzejske zbirke** kod nadležne Agencije za standardizaciju. To je ujedno i preduslov za planiranje reinventarizacije i vođenje dokumentacije u elektronskom obliku.

Stoga, Odjeljenje za dokumentaciju predlaže sljedeće aktivnosti:

- Ciklus jednodnevnih programskih obilazaka svih crnogorskih muzeja, uvid u stručnu muzejsku dokumentaciju, fondove i strukturu zbirke, sprovođenje ankete o mišljenju, sugestijama i zahtjevima stručnog osoblja na temu muzejskog inventara i sagledavanje, te komparativnu analizu sprovedenih revizionih postupaka.
- Ciklus dvodnevnih programskih obilazaka svih crnogorskih muzeja radi prikupljanja podataka za inoviranje i ažuriranje Stručnog registra Matične muzejske službe Narodnog muzeja i detaljnijeg upoznavanja sa načinom funkcionisanja muzejskih ustanova i sa stepenom poštovanja nove legislative i primjene stručnih principa. Napomena: Prvobitna sugestija da se sredstva za ovaj segment djelatnosti obezbijede preko Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara nije ostvariva, jer taj program ne podržava osnovne zakonske, dakle budžetske obaveze. Detaljnije obrazloženje i plan je moguće dostaviti posebnim dokumentom u razumnom roku.
- Organizovanje edukativne radionice zasnovane na prevođenju ICOM-ovog (Međunarodni centar za zaštitu /ogranak ICOM-a/ sa sjedištem u Rimu) Priručnika za vanredne situacije. Izrada planova za evakuaciju je zakonska obaveza Ustanove, odavno zanemarena i gotovo zaboravljena, a poznato je da se na Muzej već duže vremena vrši pritisak da se obezbijedi funkcionisanje tog segmenta djelatnosti. Sa druge strane, Crnogorski ICOM u saradnji sa Matičnom službom je, sagledavši generalno stanje u muzejskoj djelatnosti, potrebe i obaveze u smislu matične nadležnosti, organizovao jednu uspješnu edukativnu radionicu zasnovanu na angažmanu desetak najmlađih kustosa Narodnog muzeja na prevođenju ICOM-ove publikacije Ključni pojmovi u muzeologiji, sažetog malog leksikonskog formata (publikacija je, inače, već objavljena na više od deset svjetskih jezika pod pokroviteljstvom i sa preporukama ICOM-ove centrale u Parizu, a naš rukopis je u posljednjoj fazi redakture i pripreme za štampu). Na pozitivnom iskustvu tog projekta se bazira prijedlog da, po istom modelu, uključivši nekoliko mladih kolega iz muzejske mreže, dobijemo neophodna znanja i iskustva za postupanje u vanrednim situacijama (požar, poplava, zemljotres, krađa, rat...) za ukupnu stručnu populaciju u djelatnosti kulturne baštine.

Obavljanje matične djelatnosti u okviru arheoloških muzejskih zbirki na teritoriji Crne Gore, obuhvata pružanje stručne pomoći, unaprjeđivanje stručnog rada, prikupljanje, vođenje i analiziranje muzejske statistike, edukaciju muzejskog osoblja, organizovanje stručno-naučnog rada uz primjenu međunarodnih i nacionalnih standarda u cilju unaprjeđivanja i opšteg razvoja muzeologije u oblasti arheološke djelatnosti u Crnoj Gori.

Realizator: NMCG / Odjeljenje za dokumentaciju
Kvartal: I-IV

Aktivnost: Rad na donošenju internih pravilnika i izmjeni postojećih pravilnika i drugih zakonskih propisa

Obrazloženje: Četvrti segment matičnosti u muzeološkom smislu je stručna normativna djelatnost (predlaganje i koordinacija). Od 2011. god. se govori o tome da je neophodno da Narodni muzej Crne Gore, na nivou Ustanove, donese niz pravilnika koji bi olakšali /pojasnili / povezali funkcionisanje Narodnog muzeja i svih odjeljenja. Ti pravilnici su, prema pravnoj formaciji interni, ali, s obzirom na matične obaveze Narodnog muzeja trebalo bi da predstavljaju obrazac i stručnu pomoć svim crnogorskim muzejima. Stoga, potrebno je angažovati stručni kadar svih profila na izradi sljedećeg:

- Pravilnik o depozitnom režimu
- Pravilnik o kontroli mikroklimatskih uslova
- Pravilnik o utvrđivanju muzejske vrijednosti
- Pravilnik o izdavačkoj djelatnosti
- Pravilnik o izložbenoj djelatnosti
- Pravilnik o fotodokumentovanju
- Pravilnik (detaljno uputstvo) o svim vrstama poštovanja autorskih prava
- Pravilnik o stručnom vođenju
- Pravilnik o obezbjeđivanju pristupa licima sa invaliditetom i odgovarajući program
- Pravilnik o vođenju matične nadležnosti
- Pravilnik o akviziciji / otkupu muzejskog materijala
- Pravilnik o radu Komisije za otkup muzejskog materijala
- Pravilnik konzervacije muzejskog materijala
- Pravilnik o davanju u zakup prostora objekata Narodnog muzeja
- Pravilnik o radu unutrašnje službe zaštite
- Pravilnik o unutrašnjem redu u NMCG
- Takođe, potrebno je angažovati se na analizi, izmjenama i dopunama postojeće legislative i internih pravnih akata.

Realizator: NMCG
Kvartal: I-IV

Aktivnost: Predlog revizije planova zaštite obavezno šticeđenih objekata

Obrazloženje: Shodno članu 14 Zakona o zaštiti lica i imovine ("Službeni list Crne Gore", br 43/2018) postoji obaveza da se jednom godišnje, a kad u toku godine dođe do

promjene određenih okolnosti, na osnovu procjene rizika, i prije isteka jedne godine, izvrši revizija planova zaštite obavezno šticećenih objekata. Revizija planova zaštite obavezno šticećenih objekata, u smislu Zakona o zaštiti lica i imovine, podrazumijeva ažuriranje odgovarajućih procjena, prvenstveno procjena rizika, odnosno ugroženosti, shodno promjenama u objektima. S obzirom na to da se u aktuelnim Planovima zaštite nije mogla u potpunosti izvršiti procjena rizika obavezno šticećenih objekata, jer se u momentu izrade istih nije moglo utvrditi ukupno brojjčano stanje pokretnih kulturnih dobara, u toku 2021. godine potrebno je izvršiti reviziju planova zaštite obavezno šticećenih objekata.

Realizator: NMCG /Unutrašnja služba zaštite
Kvartal: I-IV

Aktivnost: Predlog izrade Plana zaštite i spašavanja - Preduzetnog plana za zaštitu od požara u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju

Obrazloženje: Zaštita i spašavanje obuhvata skup mjera i radnji koje se preduzimaju u cilju otkrivanja i sprječavanja nastajanja opasnosti, kao i ublažavanja i otklanjanja posljedica elementarnih nepogoda, tehničko-tehnoloških nesreća, radijacionih, hemijskih i bioloških kontaminacija, ratnog razaranja i terorizma, epidemija, epizootija, epifitotija i drugih nesreća koje mogu ugroziti ili ugrožavaju stanovništvo, materijalna dobra i životnu sredinu. Kako objekti u sastavu JU Narodni muzej Crne Gore nemaju navedeni plan, a isti je zakonska obaveza, u toku 2021. godine trebalo bi angažovati privredno društvo za izradu Preduzetnog plana za zaštitu od požara u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju, kao jednog od prioriternih planova zaštite za svakog subjekta.

Realizator: NMCG
Kvartal: I-IV

Aktivnost: Stručno usavršavanje

Obrazloženje: Edukacija kadrova kroz odlaske na seminare, radionice, istraživanja, konferencije na nacionalnom, regionalnom i međunarodnom nivou, studijski obilasci srodnih muzeja i arheoloških lokaliteta u regionu, po principu cjeloživotnog učenja i usavršavanja kako bi se pratio ubrzani razvoj struke i nauke i stečena znanja primjenjivala u svakodnevnom radu muzeja.

Takođe, Muzej bi trebalo i sam da inicira i organizuje tematske konferencije i seminare na koje bi pozivao stručnjake iz Crne Gore, regiona i svijeta, u saradnji sa ICOM Crna Gora, kao i posjete relevantnim izložbama u regionu i šire (Oktobarski salon, Dokumenta, Bijenale savremene umjetnosti u Veneciji, Manifesta ...).

Radi poboljšanja efektivnosti izvršavanja radnih obaveza, kao i zbog daljih mogućnosti unaprjeđivanja dokumentovanja u Narodnom muzeju Crne Gore, a posredno i u čitavoj muzejskoj mreži Crne Gore, neophodno je da zaposleni budu upoznati sa najnovijim tehnološkim i stručnim rješenjima iz oblasti dokumentovanja. U tu svrhu, potrebno je da

zapošljeni u Odjeljenju za dokumentaciju u tekućoj godini službeno posjete vodeće muzejske ustanove u Zagrebu i Beogradu, gdje bi se, uz ostvarivanje stručne saradnje, na ličnom primjeru uvjerali u prednosti modernih rješenja iz oblasti muzeološkog dokumentovanja, i u skladu sa tim, slična rješenja mogli implementirati u svojoj ustanovi.

Realizator: NMCG

Kvartal: I-IV

Aktivnost: Akvizicija muzejskog materijala

Obrazloženje: Nakon što je NMCG donio Program sakupljanja muzejskog materijala 2019-2023, kojim su utvrđeni prioriteti, standardni, načini i modeli sakupljanja muzejskog materijala, i ove godine će shodno utvrđenoj praksi, biti raspisan javni poziv otkupa predmeta za muzejske zbirke.

Plan popunjavanja fonda Istorijskog muzeja formulisan je prema potrebi akvizicija muzejskog materijala s ciljem prikupljanja materijalnih dokaza najbitnijih kulturno-istorijskih procesa iz istorije Crne Gore. Drugi faktor koji je uticao na formulisanje ovog plana predstavlja trenutna struktura i popunjenost fonda:

1. Srednjevjekovni period

Ovaj vremenski period ima najslabiju zastupljenost u zbirkama Narodnog muzeja Crne Gore. Trenutno je čini par desetina predmeta iz zbirke numizmatike, keramike, tkanine i arhiva. Osim „Vranjinskih povelja“ ostali predmeti nemaju adekvatan kulturno-istorijski značaj.

Predložena akvizicija:

- Zbirka oružja i oklopa: primjerci hladnog oružja (mač, štit, koplja, nož, buzdovan), luk i strijela, samostrijela (nastalih u periodu od 5. vijeka do 1499. godine) i ranog vatrenog oružja pronađenih na tlu dnašnje Crne Gore. Predmeti iz kategorije oklopa podrazumijevaju primjerci zaštitne opreme od tkanine, kože i metala (pancir, šljem, štitnici, vriježnjača, lančara itd.)
- Zbirka oruđa: predmeti koji doprinose stvaranju slike svakodnevnog života stanovništva na cjelokupnom prostoru današnje Crne Gore u periodu od 5. vijeka do 1499. godine. U zbirku bi ušli predmeti za rad u poljoprivredi i zanatstvu (alatke).
- Zbirka numizmatike: primjerci kovanog novca sa insignijama država i vladarskih kuća koji su od 5. vijeka do 1499. godine gospodarili bilo kojim dijelom današnje teritorije Crne Gore ili je bio u cirkulaciji. (Vizantija, Vojislavljevići, Balšići, Crnojevići, Nemanjići, Kotromanići, Kosače, Venecija, Mađarska, Osmansko carstvo, Nezavisni gradovi, Dubrovnik).
- Zbirka keramike i kamene plastike: primjerci keramike i kamene plastike nastalih u periodu od 5. vijeka do 1499. godine na tlu dnašnje Crne Gore. Poželjno je da primjerci keramike i kamene plastike imaju reprezentacije dominantnih kulturno-istorijskih pravaca datog perioda.
- Religijski predmeti: Religija je u periodu od 5. vijeka do 1499. godine imala značajnu ulogu u svim aspektima svakodnevnog, kulturnog i političkog života. Kao takva predstavlja jedan od vrhunaca kulture i umjetnosti pomenutog perioda.
- Autentični ili kopirani pisani izvori: Bilo koji pisani izvor iz perioda od 5. vijeka do 1499. godine zbog svoje rijetkosti ima veliki značaj na nauku i muzeologiju Crne Gore.

- Zbirka nakita: Nakit nastao u periodu od 5. vijeka do 1499. zbog rijetkosti predstavlja prioritet u akviziciji. Poželjni su predmeti na kojima se vidi rad kako lokalnih radionica tako i uticaja velikih kulturnih centara.

2. Međuratni period (1918-1941)

Pomenuti vremenski period je formulisan tek u novoj stalnoj postavci Istorijskog muzeja 2016. godine. Prije toga zbirka je bila kreirana prema istorijskoj formulaciji vremena kao period „Radničkog pokreta“. Kao takva, zbirka sadrži skoro isključivo predmete nastale u pomenutom periodu, a vezane za Radnički pokret - Komunističku partiju. Muzejski predmeti koji popunjavaju zbirke, a vezani su za ovaj period, trebalo bi da govore o cjelokupnom društvenom, ekonomskom, kulturnom i političkom stanju kako u Kraljevini (SHS) Jugoslaviji tako i na prostoru današnje Crne Gore u tom periodu.

- Predmeti vezani za kraljevsku vlast, vojsku u egzilu i komitski pokret: Muzejski predmeti koji bi trebalo da predstavljaju kraljevsku vlast, vojsku u egzilu, komitski pokret i njihove aktivnosti, nijesu uopšte zastupljene u zbirka Istorijskog muzeja. Preferirani predmeti: zvanična dokumenta, lična pisma, medalje, uniforma, zastave, ostala vojna oprema, insignije, oružje, lični predmeti, fotografije...

- Predmeti vezani za simbole vlasti nove države: Teritorija današnje Crne Gore poslije 1918. postala je dio velike južnoslovenske države. Kao takva, nova država je uspostavila svoju nadležnost u svim sferama života. Preferirani predmeti: simboli nove vlasti (zastave, pečati, dokumenta) na državnom i lokalnom (oblasnom ili banskom) nivou, fotografije, lični predmeti, predmeti vezani za Sokolski pokret.

- Predmeti vezani za političke partije koje su djelovale na prostoru Crne Gore: Period između 1918-1941. predstavlja pravi početak višepartizma na prostoru Crne Gore, političke utakmice, građanskog aktivizma i neposlušnosti. Preferirani predmeti: pamfleti, programi, parole, publikacije, dokumentacija, fotografije, lični predmeti.

- Predmeti vezani za svakodnevni život: Iako ovaj period zbog ratnih razaranja, spore obnove i ekonomskih problema nije prepoznat kao period transformacije života u crnogorskim selima i gradovima, ipak jeste došlo do određene promjene usljed uticaja razvoja kulture i tehnike na globalnom nivou. Preferirani predmeti: kućni aparati, lični predmeti, odjeća, obuća, pisma, fotografije, muzičke ploče, lična dokumenta (državna dokumenta, bankarske priznanice, zdravstvena dokumenta, putna dokumenta), predmeti vezani za školstvo, primjerci ambalaža proizvoda masovne proizvodnje (lokalni, državni i globalni).

- Predmeti vezani za industrijalizaciju Crne Gore u periodu 1918-1941: Iako ovaj period zbog ratnih razaranja, spore obnove i ekonomskih problema nije prepoznat kao period industrijske transformacije crnogorskog društva, ipak dolazi do određene industrijalizacije. Preferirani predmeti: primjerci ambalaža proizvoda masovne proizvodnje (lokalni, državni i globalni), reklamni materijali, dokumentacija, fotografije, primjerci mašina i oruđa, primjerci radničkih uniformi...

- Predmeti vezani za migraciju stanovništva Crne Gore u ovom periodu: Usljed teškog stanja u zemlji prouzrokovanog ratnim razaranja, sporoj obnovi i političkim nesuglasicama, dolazi do iseljavanja stanovništva. Osim u drugim djelovima nove države, stanovništvo se iseljava širom Evrope, obije Amerike i Australiju. Preferirani predmeti: lična dokumenta, pisma, fotografije, lični predmeti.

3. Period socijalističke izgradnje (1945-1989)

Period socijalističke izgradnje formulisan je u novoj stalnoj postavci 2016. godine i zbirke Istorijskog muzeja ne raspolažu predmetima za njegovo adekvatno prikazivanje. Predmeti bi trebalo da prikažu transformaciju crnogorskog društva iz ruralno-poljoprivrednog u moderno-urbano društvo. Takođe, muzejski predmeti treba da prikažu uticaj socijalističke ideologije na sve aspekte društva.

- Predmeti vezani za industrijalizaciju i svakodnevni život: Ovaj period je prepoznat kao doba transformacije života u crnogorskim selima i gradovima kada je došlo do ogromne promjene usljed velike industrijalizacije i primjene socijalističke ideologije, što je uticalo na sve sfere života. Preferirani predmeti: kućni aparati, primjerci ambalaža proizvoda masovne proizvodnje (lokalni, državni i globalni), reklamni materijali, dokumentacija, fotografije, primjerci mašina i oruđa, primjerci radničkih uniformi, lični predmeti, odjeća, obuća, plakati za pozorišne predstave, predmeti vezani za kinematografiju, predmeti vezani za muzičku industriju, lična dokumenta (državna dokumenta, bankarske priznanice, zdravstvena dokumenta, putna dokumenta), predmeti vezani za školstvo, fiskulturu, sport, radne akcije...

- Predmeti vezani za sukob sa Informbiroom i Goli otok: Sukob Tito-Staljin imao je veliki odjek u tradicionalno rusofilskoj Crnoj Gori, tako da je oko 5.000 Crnogoraca prošlo kroz „prevaspitavanje“. Politika Golog otoka predstavlja najmračniji period socijalističke Jugoslavije. Preferirani predmeti: lični predmeti golotočana, dokumentacija, fotografije, svjedočanstva, dokumentacija i literatura disidenata i o disidentima...

- Predmeti vezani za migraciju stanovništva Crne Gore u ovom periodu: Usljed teškog stanja u zemlji prouzrokovanog ratnim razaranjima, politikom kolonizacije, otvaranjem granica i političkih neslaganja, dolazi do iseljavanja stanovništva. Osim u drugim djelovima Jugoslavije, stanovništvo se iseljava širtom zapadne Evrope, SAD-a i Australije. Preferirani predmeti: lična dokumenta, pisma, fotografije, lični predmeti.

4. Period raspada Jugoslavije i put ka nezavisnosti (1990-2006)

Pomenuti period predstavlja posljednju etapu u istoriji Crne Gore i nema predmete u zbirkama Istorijskog muzeja Crne Gore koji mogu da ga predstavljaju. Preferirani predmeti: zvanična državna dokumenta, zastave, numizmatika, filatelija, oružije, simboli novih država (SRJ, SCG i CG), ratna i antiratna propaganda, fotografije, predmeti vezani za aktivnosti političkih partija i pokreta, audio-vizuelni materijal, časopisi, dnevne novine, proizvodi masovne konzumeracije, sportski simboli, simboli ekološke države, referendumski materijal 1993. i 2006.

5. Period nezavisne države Crne Gore (2006-2017)

Period 2006-2017. će biti ilustrovan medijskim naslovima i člancima, fotografijama i materijalom koji prezentuju zvaničnu politiku Crne Gore, kao i svakodnevni život. Nakon obnove nezavisnosti 2006., Crna Gora se u svojoj spoljnoj politici u potpunosti posvetila evroatlanskim integracijama. Važan segment ove politike je status kandidata za prijem u EU, a najvažniji dosadašnji uspjeh je učlanjenje Crne Gore, kao ravnopravne članice, u NATO, najvažniji vojni savez današnjice.

Budući da je rebalansom umanjen ukupni budžet NMCG za 2020. godinu, pa time i za otkupe, za 2021. godinu je planirana realizacija otkupa jednog rada za Umjetnički muzej pristiglog na Javni poziv za 2020. godinu.

Realizator: NMCG / Komisija za otkup muzejskog materijala
Kvartal: I-IV

Aktivnost: Sprovođenje Plana za zaštitu, pakovanje i prenos muzejskog materijala NM iz Centralnog depoa (ukoliko se obezbijede sredstva za infrastrukturne radove, sprovede javna nabavka, a potom i infrastrukturni radovi na rekonstrukciji Centralnog depoa)

Obrazloženje: Obzirom da su planirani zahtjevniji, infrastrukturni radovi na sanaciji Centralnog depoa u Vladinom domu, po urađenom, revidiranom i odobrenom od nadležnih organa, glavnom i konzervatorskom projektu, a u skladu sa, za te potrebe, donijetim **Planom za preseljenje muzejskog materijala** iz istog, kao i javnoj nabavci za realizaciju datog Plana, odnosno, za obezbjeđivanje opreme za pakovanje muzejskog materijala, potrebno je da se prostori opredjeljeni za privremeni smještaj materijala prilagode za njegovo privremeno deponovanje.

Ova aktivnost će se realizovati ukoliko se obezbijede finansijska sredstva, odnosno, sprovede javna nabavka preko Uprave za javne radove za izvođenje infrastrukturnih radova na Centralnom depou, a potom i izvedu predviđeni radovi. Malo je vjerovatno da će se sve realizovati tokom ove godine.

Realizator: NMCG / Odjeljenje za preventivnu i trajnu konzervaciju, muzejske RJ i Tehnička služba
Kvartal: I-IV

Aktivnost: Nabavka mobilijara, opreme i materijala za zaštitu muzejskog fonda

Obrazloženje: U cilju zaštite muzejskih predmeta koji se ne nalaze u depozitnim prostorima Umjetničkog muzeja, potrebno je obezbijediti nedostajući mobilijar, izraditi sanduke po muzeološkim standardima za potrebe transporta djela, kao i ambalažu od bezkiselinskog kartona i papira, pucketavu ambalažu za pakovanje i slično.

Potrebno je izraditi nove izložbene vitrine u prostoru Odžaklije u Muzeju kralja Nikole, određene vitrine za Muzej Petra II Petrovića Njegoša i, specijalnu vodootpornu vitrinu za suvenire i propagandni materijal za Njegošev mauzolej.

Za obavljanje osnovnih radnih obaveza novozaposlenih - dokumentariste u muzejskoj djelatnosti i muzejskog fotografa, neophodno je nabaviti dva prenosiva personalna računara.

Realizator: NMCG
Kvartal: I-IV

Aktivnost: Sprovođenje preventivne, trajne zaštite i konzervacije muzejskih predmeta Narodnog muzeja

Obrazloženje: Na osnovu već određenih prioriteta po trogodišnjem usvojenom Planu, radionice za konzervaciju i restauraciju: drveta, metala, papira, tekstila i štafelajnog slikarstva, obavljajući poslove iz domena svog rada po unaprijed utvrđenim prioritetima.

Realizator: Odjeljenje za preventivnu i trajnu konzervaciju
Kvartal: I-IV

Aktivnost: Kontrola stanja uslova čuvanja muzejskog materijala

Obrazloženje: Redovna kontrola stanja uslova čuvanja muzejskog materijala u depou i izložbenim prostorima, analiza i utvrđivanje stanja sa prijedlogom mjera zaštite, evidentiranje predmeta kojima je potreban konzervatorski tretman i izrada Godišnjeg izvještaja o zatečenom stanju predmeta. Prioritet za konzervatorski tretman biće stepen oštećenja predmeta, a sve intervencije praćene potrebnom dokumentacijom.

Realizator: NMCG
Kvartal: I-II

Aktivnost: Vizuelna prospekcija muzejskih predmeta

Obrazloženje: Vizeulna prospekcija muzejskih predmeta koji idu na izložbe sa utvrđivanjem zatečenog stanja uz prateću fotodokumentaciju i davanje uslova i smjernica o mjerama zaštite prilikom manipulacije, pakovanja, transporta i izlaganja, te utvrđivanja eventualnih novonastalih oštećenja na predmetima.

Realizator: NMCG
Kvartal: I-II

Aktivnost: Konzervacija skulptura na pročelju Vladinog doma

Obrazloženje: Obzirom da se radi o reprezentativnom objektu sa izuzetnim kulturnim vrijednostima, kao i činjenici da se autentične skulpture na pročelju nalaze u takvom stanju da je potrebna njihova hitna konzervacija i restauracija, pristupiće se neophodnim radovima u skladu sa konzervatorskim projektom.

Realizator: NMCG, Odjeljenje za preventivnu i trajnu konzervaciju
Kvartal: II-IV

Aktivnost: Rekonstrukcija i sanacija gipsanih modela Njegoševe skulpture i karijatida sa Lovćena

Obrazloženje: Izrada projekta rekonstrukcije i sanacije gipsanih modela Njegoševe skulpture i karijatida sa Lovćena, autora Ivana Meštrovića.

Realizator: NMCG, Odjeljenje za preventivnu i trajnu konzervaciju
Kvartal: II-IV

Aktivnost: Konzervacija predmeta iz stalne postavke Istorijskog muzeja (po stepenu prioriteta utvrđenih revizijom), a koji će biti izloženi u novoj postavci

Obrazloženje: Realizacija planirane aktivnosti adaptacije prostora za karantin/e (bivša suvenirnica, bivši Poštanski muzej i dio potkrovlja "pored sata") i prijemno/otpremna prostorija prema specifikacijama koje će dati Odjeljenje za konzervaciju.

Realizator: NMCG
Kvartal: I-II

Aktivnost: Rekonstrukcija stalne postavke Istorijskog muzeja (II i III faza*)

Obrazloženje: Projekat koji je započeo 2019. godine kada je tim stručnjaka, predvođen prof. Živkom Andrijaševićem, uradio TEP (tematsko-ekspozicioni plan). U II fazi koja je započela 2020. godine, pored ostalog što je do tada urađeno, planirano je angažovanje arhitektonskog biroa koji bi uradio 3D model nove stalne postavke, kao preduslov za izradu konzervatorskog i glavnog projekta nove stalne postavke Istorijskog muzeja. Prilikom planiranja nove postavke imaćemo u vidu savremene tehnologije koje koriste muzeji opremljeni po najsavremenijim muzeološkim standardima.

(*Istorijski muzej je aplicirao kod nadležnog Ministarstva za finansijska sredstva po ovom pitanju kroz Program zaštite kulturnih dobara za 2021., pa će realizacija III faze zavisiti od eventualno odobrenih sredstava preko datog Programa)

Realizator: Istorijski muzej
Kvartal: I-IV

Aktivnost: Obezbjedenje uslova za konzervaciju pokretnih arheoloških nalaza (keramika, staklo, metal, novac, nakit itd.)

Obrazloženje: Dalja dinamika konzervacije pokretnih arheoloških nalaza zavisiće od mogućnosti realizacije konzervacije u radionicama Centra za konzervaciju i arheologiju Crne Gore. Neophodno je u 2021. godini konzervirati preostale arheološke predmete. Postoji mogućnost ugroženosti otkrivenih pokretnih arheoloških predmeta. Ova aktivnost je prioritarna, posebno što je u 2020. godini zbog situacije nastale zbog Covid-19 otežan bio postupak konzervacije. Zato je potrebno, ukoliko CKACG ne može obaviti poslove konzervacije arheoloških predmeta u 2021. godini, iste najhitnije povjeriti drugim konzervatorskim radionicama koje imaju konzervatorsku licencu za obavljanje navedenih poslova.

**Realizator: Konzervatorski ateljei i Arheološki muzej
Kvartal: II-IV**

Aktivnost: Vođenje primarne, sekundarne i tercijalne muzejske arheološke dokumentacije

Obrazloženje: Nastavak obrade arheološkog pokretnog materijala otkrivenog tokom realizacije arheoloških istraživanja u periodu od 2012. do 2020. godine, Arheološkog muzeja - organizacione jedinice NMCG u okviru Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara Ministarstva kulture Crne Gore, koji je uveden u Inventarsku knjigu Arheološkog muzeja NMCG. Višegodišnjim arheološkim istraživanjem otkriveno je i stručno obrađeno 670 predmeta, do kojih je Arheološki muzej došao prilikom arheoloških istraživanja sljedećih lokaliteta: Riječani, Opština Nikšić; Antička sjeverna nekropola na Duklji, Glavni grad Podgorica; Srednjevjekovni grad Svač i Crkva Sv. Jovana, Opština Ulcinj; Kujava, Opština Danilovgrad; Đuteza, Glavni grad Podgorica; Šipkova glavica, Opština Danilovgrad; Oblun (Oblon), Gradska opština Golubovci; Riječki grad, Prijestonica Cetinje; Samobor, Opština Tuzi i Žabljak Crnojevića, Prijestonica Cetinje. Aktivnost dalje muzejske obrade 670 arheoloških nalaza planira se realizovati nakon odluke Vlade CG o budućem trajnom vlasništvu i upravljanju otkrivenim arheološkim pokretnim predmetima NMCG. Arheološki muzej je dostavio Ministarstvu kulture CG arheološku terensku dokumentaciju sa Spiskom arheoloških predmeta otkrivenih u okviru Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara Crne Gore, od broja 1-670, na dalje postupanje Vlade Crne Gore. Nova Vlada Crne Gore bi trebalo da ažurira odluku po tom pitanju, a sve u skladu sa članom 37, 38, 39, 82 Zakona o zaštiti kulturnih dobara ("Službeni list Crne Gore", br. 49/10, 40/11, 44/17 i 018/19), kojim se propisuju ciljevi, vrste istraživanja kulturnih dobara, odobrenje za vršenje arheoloških istraživanja, kao i obaveze nosioca odobrenja za vršenje arheoloških istraživanja. Članom 82 istog zakona, nosilac odobrenja za istraživanja dužan je da nakon sprovedenih istraživanja preda pokretne nalaze subjektu koji odredi Vlada Crne Gore.

Mišljenja smo da će Vlada Crne Gore, shodno navedenim članovima Zakona o zaštiti kulturnih dobara, donijeti odluku o budućem trajnom vlasništvu i upravljanju pomenutim arheološkim predmetima, Arheološkom muzeju Crne Gore, organizacionoj jedinici NMCG.

Pozitivnom odlukom Vlade CG o trajnom vlasništvu i upravljanju arheološkim predmetima definisan bi bio veći dio arheološkog muzejskog fonda za realizaciju buduće stalne muzejske postavke Arheološkog muzeja Crne Gore.

Planirana je dalja muzejska obrada drugih arheoloških pokretnih predmeta, koji se nalaze u postavci Istorijskog muzeja, nakon što Savjet NMCG donese odluku o ustupanju Arheološkom muzeju, na osnovu izvještaja o sprovedenoj reviziji Istorijskog muzeja.

Nakon pribavljanja navedenih odluka Vlade Crne Gore i Savjeta NMCG o trajnom vlasništvu inventarisanog pokretnog arheološkog materijala Arheološkog muzeja, muzejski savjetnik i dva kustosa će otpočeti, shodno Rješenju NMCG o raspoređenju/zaduženju zbirka: **praistorija, antika i srednji vijek**, od 11.2020. godine, da stručno obrađuju predmetne zbirke, da indentifikuju, analiziraju, vrednuju i interpretiraju, proučavaju i dokumentuju arheološki materijal zbirki, shodno Zakonu i Pravilnicima o muzejskoj djelatnosti.

Realizator: Arheološki muzej
Kvartal: I-IV

Aktivnost: Obezbjedivanje uslova za rad Arheološkog muzeja u 2021. godini

Obrazloženje: Arheološki muzej Crne Gore je najmlađa organizaciona jedinica JU Narodnog muzeja Crne Gore, osnovan 2011. godine. Višegodišnjim arheološkim i konzervatorskim istraživanjima Arheološkog muzeja u periodu od 2012-2020. godine u okviru projekta „Putevi kontinuiteta“ i Programa zaštite kulturnih dobara prikupljen je arheološki materijal. Saznanja o istraženim arheološkim lokalitetima su osnova za definisanje kontinuiranog života i naseljavanja na teritoriji Crne Gore, od najstarije praistorije do danas. Ciljanim istraživanjem poznatih, vrlo značajnih arheoloških nalazišta dobijeni su naučni arheološki i drugi podaci iz različitih vremenskih perioda i unaprijeđena arheološka i konzervatorska istraživanja, kao i zaštita kulturnih dobara Crne Gore. Narodni muzej CG za potrebe rada organizacione jedinice Arheološki muzej obezbijedio je optimalne uslove rada za sprovođenje muzejske arheološke djelatnosti zaposlenih. Imajući u vidu da su svi prostori koje NMCG koristi već zauzeti muzejskim ekspozicijama ili drugim muzejskim potrebama, potrebno je definisati radni prostor u okviru NMCG za stručnu obradu arheološkog materijala i stručno odlaganje arheoloških predmeta u DEPO Arheološkog muzeja (podrazumijeva adaptaciju prostora u NMCG, nabavku polica, ambalaže i dr.).

Realizator: NMCG i Arheološki muzej
Kvartal: II -IV

Aktivnost: Nabavka osnovnih sredstava za rad Unutrašnje službe zaštite

Obrazloženje: Kao najmlađa organizaciona jedinica u sastavu NMCG, Unutrašnja služba zaštite bi tokom ove godine trebala biti opremljena osnovnim sredstvima za rad koja podrazumijevaju: dva kompleta uniformi i dodatne opreme (shodno Pravilniku o uniformi zaposlenih u unutrašnjoj službi zaštite i Zakonu o zaštiti lica i imovine), službene legitimacije, ormar za uniforme, dva kompjutera i štampač (od čega jedan u Operativnom centru, a drugi na mauzoleju na Lovčenu).

Realizator: Služba za opšte poslove i Unutrašnja služba zaštite
Kvartal: I-IV

Aktivnost: Mikrofilmovanje muzejske dokumentacije i materijala

Obrazloženje: Usko povezana sa fotodokumentovanjem jeste i zakonska obaveza periodičnog mikrofilmovanja, kao mjere zaštite muzejske dokumentacije, a time i muzejskog materijala. Povoljnosti tehničko-tehnološkog napretka, postojanje specijalizovanih firmi koje se bave uslugama mikrofilmovanja svih, pa i digitalnih zapisa, sa jedne, i ogroman odrađeni posao snimanja sve dokumentacije i muzejskog materijala kroz revizione postupke, predstavljaju obezbijeđene preduslove da se ispuni i ta zakonska obaveza. U tu svrhu, neophodno je angažovati relevantnog subjekta/firmu koja se bavi mikrofilmovanjem, kako bi navedeni posao bio izvršen na kvalitetan način. Takođe, u vezi sa navedenim, prema zakonskim obavezama, Muzej je dužan da obezbijedi uslove za čuvanje mikrofilmova, u skladu sa standardima i zakonima, kako bi navedeni posao bio svrsishodan.

Realizator: Odjeljenje za dokumentaciju
Kvartal: I-IV

Aktivnost: Objedinjavanje, propisan smještaj, rukovanje i povezivanje konzervatorske dokumentacije Narodnog muzeja

Obrazloženje: S obzirom da je, kako je utvrđeno kroz revizije, Konzervatorska služba u dužem vremenskom periodu vodila svoje zasebne evidencije u više različitih oblika i nije dostavljala podatke nadležnom dokumentacionom odjeljenju, pa istu proceduru treba primijeniti i na taj fond informacija.

Realizator: Odjeljenje za dokumentaciju
Kvartal: I-IV

Aktivnost: Prikupljanje, objedinjavanje, propisan smještaj i rukovanje i povezivanje zatečenih, odavno napuštenih hemeroteka iz svih odjeljenja Narodnog muzeja, te rekonstrukcija tog fonda u mjeri mogućeg za prethodni period i formiranje nove

Obrazloženje: Prikupljanje, objedinjavanje, propisan smještaj i rukovanje i povezivanje zatečenih, odavno napuštenih hemeroteka iz svih odjeljenja Narodnog muzeja, te rekonstrukcija tog fonda u mjeri mogućeg za prethodni period i formiranje nove.

Realizator: Odjeljenje za dokumentaciju
Kvartal: I-IV

Aktivnost: Obrada i povezivanje dokumenata arhivskog karaktera i preostale dokumentacije koja se odnosi na fond Muzeja

Objasnenje: Komisija za reviziju svih oblika dokumentacije i pratećih fondova Narodnog muzeja Crne Gore kao rezultat svog rada, locirala je, snimila i komisijski obradila značajnu količinu dokumenata koja se odnose na fond Narodnog muzeja. Stoga, po završetku navedenog postupka, potrebno je angažovanje na daljoj obradi prikupljenih dokumenata, sortiranje i povezivanje sa odgovarajućim muzejskim predmetima i zbirnama, što bi trebalo da značajno doprinese namjeri rekonstruisanja dijela, u priličnoj mjeri, zagubljenih informacija o kretanju muzejskih predmeta, što u značajnoj mjeri utiče na afirmaciju fonda. Ovaj zahtjevan posao je iznuđena/vanredna obaveza koja zahtijeva cjelogodišnje angažovanje stručnog kadra, i onog izvan Odjeljenja, a podrazumijeva i nabavku određene količine repromaterijala.

**Realizator: Odjeljenje za dokumentaciju
Kvartal I-IV**

Aktivnost: Kreiranje infrastrukture računarske mreže Informatičnog centra

Objasnenje: U cilju prevazilaženja postojećih poteškoća u komunikacijama unutar postojeće računarske mreže i zadovoljavanja zahtjeva koje diktira moderan sistem rada, neophodno je kreiranje adekvatne osnove za dalji razvoj i implementaciju računarske mreže. Time će se steći uslovi za dalje unaprjeđenje i razvijanje Informatičnog sistema unutar Narodnog muzeja, kao i obezbijediti početni uslovi za uvođenje modernih servisa, poput audio vodiča, modernog monitoringa kvaliteta vazduha, stepena vlažnosti vazduha i nivoa osvjetljenja u muzejskim i galerijskim prostorima. Pomenuta infrastruktura je neophodna osnova za dugotrajno rješenje distribuirane baze, kao i Document Management System-a koji će na dugotrajnan, moderan i efikasan način urediti tekuće probleme i zahtjeve zaposlenih u radu stručnih službi, a tiču se Informatičnog sistema.

**Realizator: Muzejski informatični centar
Kvartal: I-III**

Aktivnost: Umrežavanje optičkim kablom RJ NMCG

Objasnenje: Zbog postojeće problematike u virtuelnoj komunikaciji između objekata prouzrokovane prekidima na bakarnim kablovima kao i nepostojanjem istih na određenim lokacijama, a nakon izrade detaljnog tehničkog plana, neophodno je sprovesti fizički segment projekta - postavljanje optike između muzejskih jedinica u gradu. Time bi se stekli preduslovi za kreiranje računarske mreže Informatičnog centra.

Realizator: Muzejski informacioni centar
Kvartal: I-III

Aktivnost: Implementacija projekta Nacionalne kulturne kartice

Obrazloženje: Projekat *Nacionalne kulturne kartice* koji je prošle godine započelo Ministarstvo kulture Crne Gore doveden je do finalne faze. Narodni muzej je preuzeo neophodnu opremu, izvršio testiranja i obuku kadra. Nakon dovođenja projekta do završne faze, nabavke softvera, stvaranja tehničkih uslova, umrežavanja i instaliranja opreme za elektronsku prodaju ulaznica u muzejskim jedinicama, Narodni muzej planira, nakon dogovora sa novim Ministarstvom prosvjete, nauke, kulture i sporta početi implementaciju projekta.

Realizator: NMCG
Kvartal: I-II

Aktivnost: Fumigacija i deratizacija depoa NM

Obrazloženje: Neophodno je periodično vršiti deratizaciju svih depozitnih prostora NMCG kako bi se spriječila pojava glodara i drugih štetočina koji oštećuju i uništavaju muzejske predmete.

Realizator: NMCG
Kvartal: I-IV

Aktivnost: Uspostavljanje saradnje sa crnogorskom dijasporom

Obrazloženje: Zbog zdravstveno-pandemiološke situacije u svijetu i Crnoj Gori nemoguće je planirati produktivniju saradnju sa crnogorskom dijasporom na udaljenim destinacijama. Stoga smo kao realnu mogućnost planirali za 2021. godinu konkretne projekte saradnje sa crnogorskom dijasporom u regionu, prvenstveno, Vojvodini. Crnogorska dijaspora se u Vojvodinu doselila u najvećem broju nakon II svjetskog rata. Dijaspore je uspjela da sačuva svoj nacionalni identitet u multikulturalnoj Vojvodini. Identitet je najizraženiji u Lovćencu, mjestu u opštini Mali Idoš, čemu u prilog ide i činjenica da je ta opština jedina u Srbiji gdje je crnogorski jedan od zvaničnih jezika. Narodni muzej Crne Gore planira da organizuje izložbu u Lovćencu, Kuli i Vrbasu kojom bi se afirmisao Muzej i njegov rad. Izložba bi se sastojala od 30 do 50 fotografija muzejskih zgrada i najreprezentativnih muzealija. Prilikom otvaranja izložbe, bilo bi organizovano predavanje o radu Muzeja na očuvanju crnogorske kulturne baštine i njenoj afirmaciji, a kao sastavni dio predavanja emitovao bi se kratki promotivni dokumentarni film o Narodnom muzeju. Dijaspore bi se na taj način upoznala sa crnogorskim kulturnim blagom koje se čuva u Narodnom muzeju. Izložbom bi se otvorio prostor za buduću saradnju Crnogoraca iz Vojvodine sa Narodnim muzejem, pa bi u narednom periodu mogla da se organizuje njihova posjeta Muzeju i rodnom kraju njihovih predaka (budući da je većina kolonista u Lovćencu iz Boke Kotorske, Cetinja i Bara), uz predavanja o istoriji tog podneblja. Dodatno, učvrstila bi se

veza Muzeja sa dijasporom, čime bi se otvorio prostor za buduće zajedničke projekte, kojim bi se afirmisala crnogorska kultura u Vojvodini.

Realizator: Istorijski muzej
Kvartal: II-IV

Aktivnost: Uspostavljanje memoranduma / sporazuma saradnje sa Centrom za konzervaciju i arheologiju Crne Gore

Obrazloženje: Narodni muzej Crne Gore već godinama usko saraduje sa Centrom za konzervaciju i arheologiju, kako kroz zajedničke projekte, arheološka istraživanja i nadzor, tako i kroz izradu konzervatorskih projekata i izvođenje konzervatorskih radova. Potreba za unaprjeđenjem saradnje, mogućnost realizacije zajedničkih poslova i projekata, nameće kao obavezu potpisivanje jasnog, preciznog i na struci utemeljenog sporazuma o saradnji.

Realizator: NMCG
Kvartal: I-IV

Aktivnost: Saradnja sa JU Centar za očuvanje i razvoj kulture manjina Crne Gore (CEKUM)

Obrazloženje: U cilju očuvanja, razvoja i prezentovanja kulture pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u Crnoj Gori i afirmacije multikulturalizma, Narodni muzej i CEKUM će potpisati Memorandum o saradnji koji predviđa realizaciju zajedničkih programa koji se odnose na pripadnike manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u Crnoj Gori, kako bi se sinergetski doprinosilo unaprjeđenju procesa integracije kulturne baštine Crne Gore u jedinstvenu cjelinu i ista prezentovala i doživjela kao raskošno duhovno i materijalno bogastvo svih koji u njoj žive. Narodni muzej i CEKUM će tokom godine organizovati u više crnogorskih opština izložbe narodnih nošnji manjinskih naroda u Crnoj Gori.

Realizator: NMCG i CEKUM
Kvartal: I-IV

Aktivnost: Uspostavljanje memoranduma / sporazuma saradnje sa srodnim relevantnim subjektima

Obrazloženje: Narodni muzej je u prethodne dvije godine uspostavio, odnosno ozvaničio saradnju putem potpisivanja memoranduma o istoj, sa određenim relevantnim subjektima Vladinog i nevladinog sektora, u cilju unaprjeđenja poslovanja. To planira da nastavi i tokom 2021. godine.

Realizator: NMCG
Kvartal: I -IV

ARHEOLOŠKA ISTRAŽIVANJA

Aktivnost: Arheološka istraživanja na Ćipuru, Cetinje - II faza

Obrazloženje: Nastavak revizionih arheoloških istraživanja crkve Rođenja Bogorodice, na Ćipuru, Prijestonica Cetinje, istočno od apside Crkve Sv. Petra na Ćipuru vršenih u oktobru 2019. godine. Prisustvo vode u svakom otkopnom sloju otežalo je završetak istraživanja. Iz tog razloga odlučeno je da se sonda zatvori i da se iskopavanja nastave u sušnom periodu, sa ciljem da se što bolje sagleda potencijalna arheološka situacija.

Realizator: Arheološki muzej
Kvartal: III

Aktivnost: Planirana arheološka istraživanja (Projekti predati na Konkurs Ministarstva kulture Crne Gore za Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2021. godinu, po kojem se još nije odlučilo)

Obrazloženje: Arheološki muzej Crne Gore je pripremio i predao sljedeće projekte na Konkurs za Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara MK za 2021. godinu, koji se odnose na arheološka istraživanja, a njihova realizacija zavisi od odluke o finansiranju:

- Nastavak sistematskog arheološkog istraživanja potkapine Crvena Stijena u 2021. godini;
- Arheološka rekognosciranja i sondažna istraživanja lokaliteta Koljat, Opština Danilovgrad;
- Sondažna arheološka istraživanja lokaliteta Soko grad - Štitari 2021.godine;
- Zaštitno istraživanje tumula Janovića gomila u Lješevićima – Opština Kotor;
- Dokumentacija i unaprjeđivanje UNESCO lokaliteta - stećaka, srednjevjekovnih nadgrobnih spomenika i nekropola u Crnoj Gori;

ARHIVSKA I BIBLIOTEČKA GRAĐA

Aktivnost: Prijem i obrada bibliotečke građe

Obrazloženje: Primarni zadatak Biblioteke NMCG je svakako prijem bibliotečke građe, tehnička i stručna obrada. NMCG je u toku 2019. godine potpisao Ugovor o punopravnom članstvu biblioteke u bibliotečko-informacioni sistem COBISS. U skladu sa tim radiće se na preuzimanju bibliografskih zapisa u lokalnoj bazi COBISS (Kooperativni online bibliografski sistem i servis) Narodnog muzeja Crne Gore. Radilo bi se i na kreiranju bibliografskih zapisa, ukoliko se steknu uslovi za sticanje bibliotečke licence za kreiranje zapisa u lokalnoj bazi COBISS.

Realizator: Bibliotečko-arhivsko odjeljenje
Kvartal: I-IV

Aktivnost: Rad na adekvatnom smještaju multiplikata monografskih i serijskih publikacija

Obrazloženje: Na osnovu stanja utvrđenog revizijom bibliotečkog fonda, u toku 2020. godine počelo se sa radom na sređivanju multiplikata monografskih i serijskih publikacija (viškova). U toku tog procesa razvrstavaju se monografske i serijske publikacije. Rade se posebno spiskovi: domaćih monografskih publikacija, stranih monografskih publikacija, domaćih serijskih publikacija i stranih serijskih publikacija. Pojedini primjerci viškova mogu poslužiti da se eventualno nadomjesti knjige i časopisi za koje se revizijom utvrdilo da nijesu na mjestu.

Realizator: Bibliotečko-arhivsko odjeljenje
Kvartal: I-IV

Aktivnost: Popis i izlučivanje registraturne građe NMCG

Obrazloženje: U saradnji sa Državnim arhivom Crne Gore nastavlja se rad na popisu i izlučivanju registraturne građe NMCG 1926-1945. U toku 2020. godine popisane su fascikle do 1934. godine. Ako se steknu uslovi, radilo bi se na drugoj fazi saradnje, koja bi podrazumijevala popis i izlučivanje još jednog dijela registraturne građe NMCG.

Realizator: Bibliotečko-arhivsko odjeljenje
Kvartal: I-IV

Aktivnost: Planiranje i izbor prioriteta u daljem radu Arhiva

Obrazloženje: Shodno pregledu opšteg stanja, koji je dao završni izvještaj revizije, a u skladu sa vrlo limitiranim kapacitetima arhivskoga odjeljenja, uz podršku uprave NMCG, treba raditi na dugoročnom planiranju i izboru sljedećih koraka u radu Arhiva. Naime, trebalo bi odrediti da li će to biti potpuno tehničko sređivanje dijela fonda koji je gotovo u cjelosti obrađen (fondovi od br. I do XII, ukupno 1/3 cjelokupnoga fundusa) - stvaranje knjige inventara, klasifikacije fondova/zbirki, moguće digitalizacije, koja bi ovaj proces u potpunosti zaokružila i trajno

doprinijela valorizaciji građe. Koji god segment rada se odredi kao prioritet, u toku 2021. godine bi se radilo na pripremi za njegovu realizaciju.

Realizator: NMCG

Kvartal: I-IV

Aktivnost: Unaprjeđenje uslova u depoima

Obrazloženje: Bitan segment, a na kojemu bi trebalo poraditi, jeste unaprjeđivanje uslova u depoima, gdje je smješten kompletan bibliotečki i arhivski fond (prvenstveno se misli na regulaciju klimatskih ekstrema toplo/hladno, koji se javljaju smjenama godišnjih doba, kao i adekvatnom smještaju bibliotečke građe).

Realizator: NMCG

Kvartal: I-IV

Aktivnost: Rad sa korisnicima

Obrazloženje: Jedan od uobičajenih poslova je, svakako, i rad sa korisnicima, koji pored pružanja informacija podrazumijeva i usluživanje korisnika traženom građom, usluge kopiranja i skeniranja.

Realizator: Bibliotečko-arhivsko odjeljenje

Kvartal: I-IV

Aktivnosti: Kreiranje bibliografskih zapisa u lokalnoj bazi COBISS (Kooperativni online bibliografski sistem i servis) Narodnog muzeja Crne Gore

Obrazloženje: U sklopu Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2021. godinu radilo bi se na projektu Kreiranje bibliografskih zapisa u lokalnoj bazi COBISS (Kooperativni online bibliografski sistem i servis) Narodnog muzeja Crne Gore, koji nije realizovan u toku 2020. godine.

Realizator: Bibliotečko-arhivsko odjeljenje

Kvartal: I-IV

IZLAGAČKA DJELATNOST

Aktivnost: Izložba - Pokloni Muzeju Petra II Petrovića Njegoša prilikom otvaranja 1951. godine

Obrazloženje: Tekuće, 2021. godine navršava se 170 godina od Njegoševe smrti i 70 godina od osnivanja Muzeja Petra II Petrovića - Njegoša, tzv. *Njegoševog muzeja - Biljarde*. Jubileji će se obilježiti izložbom koja bi obuhvatila heterogenu selekciju i diferentne poklone i otkupe za tadašnji “novi” muzej.

Realizator: Istorijski muzej
Kvartal: II-III

Aktivnost: Izložba – 70 predmeta povodom 70 godina postojanja Etnografskog muzeja

Obrazloženje: Povodom obilježavanja jubileja - 70 godina postojanja, Etnografski muzej planira organizovanje izložbe - 70 predmeta za 70 godina postojanja. Na izložbi bi bili izloženi referentni predmeti koji amblematski prezentiraju bogatu raznolikost, kvalitet i očuvanost etnografskog nasljeđa Crne Gore.

Realizator: Etnografski muzej
Kvartal: III-IV

Aktivnost: Izložba “Što je nam je naša borba dala”, autorka/kuratorka izložbe dr Anastazija Miranović, CGU “Miodrag-Dado Đurić”

Obrazloženje: Naziv izložbe proizašao je se iz stihova našeg revolucionarnog muzikološkog nasljedja (*“Drugarice posadimo cvijeće”*), a konceptijski pristup bazira se na konkretnom povodu - **80 godina antifašizma**, ali i na svim ostalim individualnim “borbama” čovjeka za ostvarivanje raznoraznih “zagarantovanih” i drugih sloboda u proteklom višedecenijskom periodu. Kroz različite pristupe kontekstuiru se pojam slobode i rezultati heterogenih “borbi” za njeno ostvarenje.

Izložbu će činiti tri segmenta:

- umjetnička djela koja tretiraju datu problematiku, iz fondova NM;
- djela autora namjenski rađena na datu temu po pozivu autorke/kuratorke izložbe;
- djela mlađih autora odabrana putem javnog konkursa (žiri za selekciju radova bi pored autorke/kuratorke izložbe činili kustosi/istoričari umjetnosti NM)

Realizator: NMCG
Kvartal: III-IV

Aktivnost: Obilježavanje 80 godina od Trinaestojulskog ustanka i 70 godina postojanja Muzeja NOB-a

Obrazloženje: Ustanak crnogorskog naroda 13. jula 1941. godine je početna tačka borbe u Drugom svjetskom ratu za nacionalno oslobođenje. Projekat će obuhvatati **izložbu**,

predavanja na ovu temu, postavljanje inventivnih edukativnih sadržaja na društvenim mrežama, uz partnerstvo sa institucijama koje će obilježiti ovaj jubilej.

Realizator: NMCG
Kvartal: III

Aktivnost: Retrospektivna izložba Cvetka Lainovića, povodom 90 godina od rođenja, CGU Miodrag-Dado Đurić

Obrazloženje: Retrospektivna izložba znamenitog crnogorskog likovnog umjetnika – Cvetka Lainovića povodom 90 godina od rođenja realizuje su u okviru ciklusa omaža predstavnicima starije generacije crnogorskih autora. Izložbu će činiti adekvatan izbor radova iz opusa slikara osobenog stila i izraza jedinstvenog na ovim prostorima. Svojim umjetničkim djelovanjem ostavio je upečatljiv trag na domaću i regionalnu umjetničku scenu.

Realizator: Umjetnički muzej
Kvartal: III-IV

Aktivnost: Retrospektivna izložba Alekandra-Aca Prijića – 100 godina od rođenja, CGU Miodrag-Dado Đurić

Obrazloženje: Podsjećanje na istaknutog crnogorskog stvaraoca, jednog od osnivača ULUCG, akademika CANU, povodom 100 godina od njegovog rođenja. Izložba kao i inovirani reprint monografije posvećene umjetniku bili su u Planu/programu za 2020. godinu, međutim, odloženi su zbog, još uvijek, aktuelne zdravstveno-pandemiološke situacije u zemlji.

Realizator: Umjetnički muzej u saradnji sa CANU
Kvartal: III-IV

Aktivnost: Vizuelna rekonstrukcija izložbe Petra Lubarde iz 1951., povodom 70 godina od ove antologijske izložbe

Obrazloženje: Slike izložene na antologijskoj izložbi u Galeriji ULUS-a u Beogradu 1951. nastale prilikom Lubardinog boravka u Crnoj Gori (1946-1951), predstavljale su prekretnicu u savremenoj jugoslovenskoj umjetnosti i otvorile put individualnim slobodama u umjetničkom izražavanju. Ukoliko se ne bude mogla fizički realizovati izložba, priredila bi se virtuelna rekonstrukcija iste.

Realizator: NMCG
Kvartal: II

Aktivnost: Obilježavanje Međunarodnog dana muzeja i 70 godina postojanja Etnografskog muzeja - Izložba replika karakterističnih narodnih nošnji sa teritorije Crne Gore

Obrazloženje: Povodom Međunarodnog dana muzeja i 70 godina postojanja Etnografskog muzeja biće organizovana, pored ostalih aktivnosti ovim povodom, izložba replika karakterističnih narodnih nošnji sa teritorije Crne Gore.

Realizator: Etnografski muzej
Kvartal: II

Aktivnost: Osmanske karte u Crnoj Gori, CGU Miodrag-Dado Đurić

Obrazloženje: Istoričar Admir Adrović, koji je završio magistarske studije na osmanistici u Istanbulu, tokom svojih istraživanja u turskom arhivu pronašao je oko četrdeset osmanskih geografskih karata koje se tiču Crne Gore. Karte obuhvataju period kraja XIX i početka XX vijeka. Istoričar Adrović će ustupiti karte za potrebe izložbe, a kustos Filip Kuzman će ih obraditi i odabrati najreprezentativnije i najinteresantnije za izložbu. Karte do sada nijesu objavljivane i ovo će biti jedinstvena prilika da se crnogorska javnost upozna sa njihovim sadržajem.

Realizator: Istorijski muzej
Kvartal: IV

Aktivnost: Volite li 80-e, CGU Miodrag-Dado Đurić

Obrazloženje: Interdisciplinarni projekat svih jedinica NMCG-a. Osamdesete u Crnoj Gori i Jugoslaviji su "u najmanju ruku" bile kontroverzne. Čitava dekada je obilježena krupnim političkim i ekonomskim događajima koji su nosili klicu onoga što će se kasnije desiti sa Jugoslavijom (Tito je umro 1980, kriza na Kosovu, Vidovdanski miting, AB revolucija...). Postoje dva sjećanja na 80-te, jedno je kritičko i u prvi plan stavlja opštu ekonomsku krizu i stabilizaciju, a drugo je nostalgično i vezuje se za procvat pop kulture. Izložba bi prikazala zanimljive, kompleksne 80-e u Crnoj Gori kroz prizmu tadašnje Jugoslavije. Od politike, ekonomije, preko umjetnosti, sporta, mode, stripa, filma... Cilj je da se pokuša iz različitih uglova osvijetliti fenomen 80-ih. Svaki istraživač/kustos će imati svoju temu koju bi obrađivao. Izložba bi bila koncipirana tako da se kreće od I sprata sa političkom i ekonomskom istorijom, preko socioloških istraživanja i umjetnosti, do pop kulture na II spratu. Zanimljivo je da dosta aktera tadašnje javne scene i danas participira u javnom životu, pa bi svojim sjećanjima bili izvrsni konsultanti. Vjerujemo da bi ova izložba bila jako posjećena, a ciljna publika bi pripadala različitim generacijama. Starijim kao podsjećanje, a mlađim kao otkrovenje jedne zanimljive decenije.

Realizator: NMCG / Istorijski muzej, Umjetnički muzej, Etnografski muzej
Kvartal: IV

Aktivnost: Dva oslobođenja Žabljaka Crnojevića, Biljarda (Mermerna sala)

Obrazloženje: Žabljak Crnojevića je u srednjem vijeku predstavljao jedan od glavnih centara države Crnojevića. Prema zapisu, Žabljak je bio podluški grad, odnosno kako se saznaje iz spisa "Kraljevstvo Slovena" nastalog u Baru u drugoj polovini XII vijeka, postojala je župa Podlužje u Zeti. U novom vijeku do 1878. godine utvrđenje se nalazilo pod vlašću Osmanskog carstva. Crnogorci su 1835. i 1852. godine uspjeli da oslobode grad, ali je međunarodnom diplomatijom on vraćen prethodnoj osmanskoj upravi. Izložba ima za zadatak da prikaže tok borbi, pisanu dokumentaciju, medalje, oružje, ličnosti i spomen-obilježje na ova dva događaja. Cilj izložbe je da na ovom primjeru iskaže dio borbe za slobodu crnogorskog naroda.

Realizator: Istorijski muzej

Kvartal: II

Aktivnost: Od tradicionalnog do modernog, Biljarda

Obrazloženje: Izložbom se žele prikazati promjene u društvenom i kulturnom životu u Crnoj Gori u XIX i početku XX vijeka. Ovo bi podrazumijevalo paralelno prikazivanje kretanja tokova crnogorskog društva od tradicionalnog ka modernom, koji se može ogledati u enterijeru kuća, promjeni stila odijevanja, društvenim igrama i zabavama.

Realizator: NMCG

Kvartal: IV

Aktivnost: Obilježavanje 100 godina od smrti kralja Nikole i 140 godina od rođenja princeze Ksenije, Vladin dom-Svečana sala

Obrazloženje: Obzirom da je NM u posljednje dvije godine dobio značajne zaostavšine (Dr Pera i Đura Šoća iz SAD, P. Popovića iz Velike Britanije, kao i Dnevnike Princeze Ksenije) koje se tiču života članova dinastije Petrović-Njegoš u izgnanstvu/egzilu predmetnom izložbom predmeta, fotografija i dokumenata, koja bi se realizovala sa srodnim institucijama koje bi mogle imati građu ove tematike, želi se prikazati život članova kraljevske familije Petrović-Njegoš u izgnanstvu, koji je najmanje poznat široj javnosti. U planu je i objedinjavanje građe u publikaciju/monografiju *Petrovići u egzilu*.

Realizator: NMCG

Kvartal: III-IV

Aktivnost: FLUID dizajn forum IX – izložbe Boruta Vilda i Andreje Kulunčić, CGU Miodrag-Dado Đurić

Obrazloženje: Nastavak saradnje na realizaciji FLUID dizajn foruma (IX izdanje) i

saradnje sa FLU Cetinje. Realizuju se izložbe istaknutih domaćih i internacionalnih autora koji se bave grafičkim dizajnom, fotografijom, arhitekturom, angažovanom umjetnošću čime se doprinosi integrisanju muzeja u savremene tokove koji podrazumijevaju promociju i drugih segmenata vizuelne kulture. Budući da se zbog epidemiološke situacije FLUID forum VIII u 2020. godini nije realizovao u planiranom terminu i punom programu, izložbe predviđene u prethodnoj godini planirane su za ovu sezonu.

Realizator: Umjetnički muzej, FLUID
Kvartal: IV

Aktivnost: Sybille Bergemann, CGU Miodrag-Dado Đurić

Obrazloženje: Nastavak dugogodišnje uspješne saradnje sa Gete institutom iz Beograda i Ifa-a iz Štutgarta, predstavljanjem jedne od najznačajnijih savremenih njemačkih fotografkinja aktivne u nekoliko oblasti: modi, reportaži, eseju, pejzažu, predstavama gradova i portretima.

Realizator: Umjetnički muzej
Kvartal: II-III

Aktivnost: Izložba Umetnička kolekcija kompanije Tarkett, CGU Miodrag-Dado Đurić

Obrazloženje: Program regionalne saradnje sa galerijom Matice srpske iz Novog Sada, izložbom djela crnogorskih i jugoslovenskih autora čija je umjetnost obilježila drugu polovinu XX vijeka (Nadežda Petrović, Zora Petrović, Milo Milunović, Risto Stijović, Mihailo Vukotić, Jovan Bijelić, Petar Omčikus, Lazar Vujaklija i zbirka Petra Lubarde), važnih za razumijevanje tokova umjetnosti toga perioda.

Realizator: NMCG/Umjetnički muzej, Matica srpska-Novi Sad
Kvartal: III-IV

Aktivnost: Izložba Sovjetska avangarda iz Estonije, CGU Miodrag-Dado Đurić

Obrazloženje: Međunarodna saradnja sa estonskim Nacionalnim umjetničkim muzejem, Tartu umjetničkim muzejem i Umjetničkim muzejem Tartu Univerziteta - izbor od oko 50-ak estonskih autora koji su stvarali u duhu avangardne umjetnosti.

Realizator: NMVG/Umjetnički muzej
Kvartal: III-IV

Aktivnost: Izložba Generacije 9, CGU Miodrag-Dado Đurić

Obrazloženje: I ako je prvobitno bila planirana za 2019. godinu zbog uslovljenosti publikovanjem monografije čiju pripremu realizuje tim sačinjen od predstavnika iz drugih institucija, a kako Narodni muzej participira kao suizdavač, realizacija izložbe i publikacije je pomjerena za 2021. godinu.

Realizator: Umjetnički muzej
Kvartal: III-IV

Aktivnost: Izložba radova crnogorskih predstavnika na Venecijanskom bijenalu vizuelnih umjetnosti

Obrazloženje: Rekapitulacija ušešća Crne Gore, kao samostalnog predstavnika, na ovoj najprestižnijoj svjetskoj smotri vizuelnih umjetnosti 2006. godine. Izložbu bi činili originalni radovi crnogorskih predstavnika ili njihova rekonstrukcija.

Realizator NMCG/Umjetnički muzej.
Kvartal: III-IV

Aktivnost: Izložba Aldemara Ibrahimovića

Obrazloženje: Izložba će na sveobuhvatan način prezentovati upečatljiv umjetnički opus poznatog crnogorskog likovnog umjetnika.

Realizator: NMCG/Umjetnički muzej i CEKUM
Kvartal: III-IV

Aktivnost: Izložba Crnogorski likovni salon 13. Novembar, CGU Miodrag-Dado Đurić

Obrazloženje: Tradicionalna likovna manifestacija u saradnji sa Prijestonicom Cetinje i Društvom istoričara umjetnosti Crne Gore, za čiju realizaciju se ustupa jedan sprat galerije.

Realizator: NMCG, Prijestonica Cetinje
Kvartal: III-IV

Aktivnost: Retrospektivna izložba vajara Krsta Andrijaševića, Centar savremene umetnosti Vojvodine (Novi Sad)

Obrazloženje: Izložba će biti realizovana u Muzeju savremene umetnosti Vojvodine u Novom Sadu.

Realizator: NMCG i Muzej savremene umetnosti Vojvodine
Kvartal: IV

Aktivnost: Izložba Nikole Markovića, CGU Miodrag-Dado Đurić

Obrazloženje: Izložba crnogorskog autora srednje generacije, koji se bavi istaživanjima ljudskog tijela kroz različite medije (sa posebnim naglaskom na temi fetusa) kao rjedak primjer bavljenja ovom problematikom na domaćim prostorima.

Realizator: Umjetnički muzej
Kvartal: II-III

Aktivnost: Retrospektivna izložba Milivoja-Miška Babovića, CGU Miodrag-Dado Đurić

Obrazloženje: U okviru predstavljanja istaknutih crnogorskih autora starije generacije, izložba jednog od vajara koji njeguje specifičan likovni jezik obuhvatila bi izbor iz njegovog višedecenijskog stvaralaštva.

Ranije je uspostavljen dogovor da se umjesto samostalne izložbe u Ateljeu DADO proširi na retrospektivu.

Realizator: Umjetnički muzej
Kvartal: II-III

Aktivnost: Izložba Maša Bajc, Galerija Atelje Dado*

Obrazloženje: Izložba predstavnice mlade fotografske scene Hrvatske realizuje se u okviru programskih aktivnosti galerije kojima se promoviraju mladi autori iz regiona, koji kroz svoj pedagoški i umjetnički angažman doprinose promociji savremene umjetnosti i fotografije prvenstveno u komunikaciji sa mlađom publikom i studentima umjetnosti. Kao prateći program izložbe stručno vođenje i razgovor sa autorkom.

Realizator: Umjetnički muzej
Kvartal: II-III

Aktivnost: Samostalna izložba Edina Numankadića, Galerija Atelje Dado*

Obrazloženje: Izložba jednog od najznačajnijih savremenih angažovanih umjetnika iz Bosne i Hercegovine, koji je svojim višedecenijskim radom obilježio umjetničku scenu regiona, a karakterom svojih radova korespondira sa izlagačkom politikom galerije. Kao prateći program

izložbe stručno vođenje i razgovor sa autorom.

Realizator: Umjetnički muzej

Kvartal: II-III

Aktivnost: Samostalna izložba Radoslava Tadića, Galerija Atelje Dado*

Obrazloženje: Izložba kojom se propituje uloga i pozicija slikarstva na savremenoj likovnoj sceni. Kao prateći program izložbe stručno vođenje i razgovor sa autorom.

Realizator: Umjetnički muzej

Kvartal: III

Aktivnost: Samostalna izložba Milica Janković, Galerija Atelje Dado*

Obrazloženje: Kao jedan od segmenata programske orijentacije galerije je podrška mladim crnogorskim, perspektivnim autorima usmjerenim ka umjetničkom eksperimentu i istraživanju. Kao prateći program izložbe stručno vođenje i razgovor sa autorkom.

Realizator: Umjetnički muzej

Kvartal: III-IV

Aktivnost: Samostalna izložba Mladen Bundalo, Galerija Atelje Dado*

Obrazloženje: Društveno angažovani pristup i kritičko sagledavanje aktuelnih tema koje izlazi iz okvira lokalnog djelovanja. Kao prateći program izložbe stručno vođenje i razgovor sa autorom.

Realizator: Umjetnički muzej

Kvartal: III-IV

***Napomena: Sve planirane izložbene aktivnosti u Ateljeu Dado biće moguće tek nakon rekonstrukcije krovne konstrukcije i drugih planiranih radova u Atelju, odnosno, njihova realizacija u ovoj godini zavisice od dinamike izvođenja radova.**

OBILJEŽAVANJE JUBILEJA

Aktivnost: Obilježavanje 600 godina od vladavine crnogorske dinastije Balšić (1360-1421)

Obrazloženje: Vladavina druge crnogorske dinastije obilježena je borbom za očuvanje srednjovjekovne države Zete između velikih sila Otomanske imperije i Venecije/Mletačke republike kao i balkanskih država Srbije i Bosne. Projekat će obuhvatiti predavanja na ovu temu, postavljanje edukativnih sadržaja o Balšićima na društvenim mrežama Narodnog muzeja i **namjensku umjetničku intervenciju u prostoru Istorijskog muzeja** u dijelu stalne postavke Srednjeg vijeka predstavljanjem jednog adekvatnog rada savremene umjetnosti koji korespondira sa datim kontekstom.

Realizator: Istorijski muzej
Kvartal: II

Aktivnost: Obilježavanje 170 godina od rođenja Petra II Petrovića Njegoša i 70 godina postojanja Njegoševog muzeja - Biljarde

Obrazloženje: Pored već pomenutih izložbenih aktivnosti, planira se niz edukativnih radionica i predavanja na date teme koje aktuelizuju željeni kontekst. Takođe, planira se i izrada posebnih suvenira u muzejskom atelju i sl., koji će dodatno promovisati jubulej.

Realizator: NM/ Muzej Petra II Petrovića Njegoša
Kvartal: I-IV

Aktivnost: Obilježavanje jubileja Etnografskog muzeja 1951-2021.

Obrazloženje: Povodom obilježavanja 70 godina postojanja, Etnografski muzej planira, pored već pomenutih izložbi, organizovanje **Dana etnografskog filma** u saradnji sa Crnogorskom kinotekom. U dvorišnom dijelu Etnografskog muzeja predviđena je projekcija dugometražnih filmova, u cilju promovisanja kulturne baštine Crne Gore. Ciljna grupa su studenti, djeca predškolskog i školskog uzrasta, kao i ostala zainteresovana publika. Oprema za prikazivanje filmova obezbijedila bi se u saradnji sa Filmskim centrom Crne Gore.

Realizator: Etnografski muzej
Kvartal: III-IV

Aktivnost: Obilježavanje 70 godina od osnivanja Muzeja NOB-a koji je integrisan u Istorijski muzej 1989.

Obrazloženje: Jubilej će, pored naprijed pomenutih izložbi, biti obilježen kontinuiranim, višemjesečnim postavljanjem **kratkih video-izjava** na društvenim mrežama NMCG pozvanih učesnika koji će govoriti o svom viđenju antifašističkog nasljeđa. Cilj projekta je da na popularan i prijemčiv način afirmiše temeljne vrijednosti na kojima počiva crnogorsko društvo.

Realizator: NMCG/Istorijski muzej
Kvartal: I-II

Aktivnost: Obilježavanje 100 godina od smrti kralja Nikole i 140 godina od rođenja princeze Ksenije

Obrazloženje: Nikola I Petrović Njegoš (Njeguši, 7. oktobar/19. oktobar 1841-Antib, 2. mart 1921) bio je knjaz Crne Gore u periodu 1860-1910 i kralj u periodu 1910-1918. Za vrijeme 58-godišnje vladavine Nikole I Petrovića, Crna Gora je doživjela veliki uspon, ali i pad. Modernizacija države i društva ostvarivala se kroz donošenje Opšteg imovinskog zakonika, konstituisanje Narodne skupštine, Vlade, Državnog savjeta, donošenje Ustava, formiranje stajaće vojske, otvaranje škola, gradnju bolnica, puteva, željezničke pruge, pomorskog saobraćaja, kroz uspostavljanje telegrafskih i telefonskih komunikacija, razvoj turizma i kulture, kroz štampanje crnogorskog novca – perpera, jačanje međunarodne komunikacije i saradnje Crne Gore sa evropskim zemljama, otvaranje poslanstava (ambasada) na Cetinju. Za vrijeme vladavine knjaza Nikole, Crna Gora je međunarodno priznata kao suverena država na Berlinskom kongresu 1878. Na unutrašnje-političkom planu, sproveo je niz reformi. Kralj Nikola I je umro izolovan u emigraciji, a sahranjen je u ruskoj crkvi u Sanremu. Njegovi posmrtni ostaci i ostaci njegove supruge, kraljice Milene Petrović-Njegoš su 1989., uz najviše državne počasti, vraćeni i sahranjeni na Cetinju, u Dvorskoj crkvi na Ćipuru.

Godišnjica smrti će biti obilježena postavljanjem edukativnih sadržaja o kralju Nikoli na društvenim mrežama. Takođe, u okviru obilježavanja 140 godina od rođenja i 60 godina od smrti (2020) princeze Ksenije **publikovaće se njeni dnevnic i organizovati izložba u okviru koje će biti i segment posvećen kralju Nikoli.**

Realizator: Istorijski muzej
Kvartal: II-IV

Aktivnost: Obilježavanje 80 godina od Trinaestojulskog ustanka

Obrazloženje: Ustanak crnogorskog naroda 13. jula 1941. godine je početna tačka borbe u Drugom svjetskom ratu za nacionalno oslobođenje. Projekat će obuhvatati **izložbu, predavanja** na ovu temu, **postavljanje inventivnih edukativnih sadržaja na društvenim mrežama** Narodnog muzeja, uz partnerstvo sa institucijama koje će obilježiti ovaj jubilej, kao i izdavanje knjige “Spomen-obilježja” u suizdavaštvu sa Prijestonicom Cetinje.

Realizator: Istorijski muzej
Kvartal: III

IZDAVAČKA DJELATNOST

Aktivnost: Monografija DNEVNICI PRINCEZE KSENIJE

Obrazloženje: Objavljivanje trotomnog izdanja prevedenih dnevnika Princeze Ksenije (oko 900 strana). Planirane aktivnosti podrazumijevaju prevod sa francuskog jezika na crnogorski,

izbor i snimanje ilustrativnog materijala, dizajn, pripremu za štampu, štampu i promociju. Pored objavljivanja publikacije kroz suizdavaštvo sa CANU, biće realizovana i već pomenuta izložba.

Realizator: Narodni muzej / CANU

Kvartal: III-IV

Aktivnost: Monografija Narodnog muzeja Crne Gore

Obrazloženje: Činjenica da kapitalna muzejska institucija u Crnoj Gori tokom svog gotovo stogodišnjeg postojanja nije produkovala sopstvenu monografiju obavezuje ovu generaciju muzejskih radnika na realizaciju tog zahtjevnog posla. Aktivnosti na istom su započete u 2020. godini. U tekućoj, 2021. podrazumijeva se nastavak rada na pripremi potrebnog tekstualnog i foto materijala, kao i sistematizovanje i objedinjavanje građe za izradu monografije. Takođe, slijedi i rad na dizajnu, prelomu i štampi publikacije. U radu na monografiji uključeni su svi rukovodioci muzejskih radnih jedinica i ostala neophodna stručna lica.

Realizator: NMCG

Kvartal: I-IV

Aktivnost: Monografija i izložba "Petrovići u egzilu", autori: dr Anastazija Miranović, Tatjana Jović, Isidora Kovačević

Obrazloženje: Narodni muzej je u protekle dvije godine dobio vrijedne donacije -dnevnik princeze Ksenije, zaostavštinu Endrua Popovića, i Đura i Pera Šoća iz SAD. Ukazala se prilika da se crnogorskoj publici prvi put na ovaj način prezentuje život članova vladarske familije u egzilu. Aktivnosti na publikaciji podrazumijevaju: prevod sa francuskog i engleskog jezika na crnogorski, izbor i snimanje ilustrativnog materijala, dizajn i pripremu za štampu, štampu publikacije, kao i štampu ilustrativnog materijala, zatim, konzervatorske intervencije na izložbenim predmetima. Pored promocije predmetne monografije biće upriličena prateća istoimena izložba u prostorima Narodnog muzeja.

Realizator: Istorijski muzej

Kvartal: II-IV- Biljarda

Aktivnost: Edicija Nasljeđe

Obrazloženje: Nastavak započetog projekta u okviru kojeg će se u 2021. godini nastaviti aktivnosti na izradi višetomne publikacije "*Kulturna dobra Crne Gore*".

Realizator: NMCG / CANU

Kvartal: I-IV

Aktivnost: Inovirani reprint monografije Aleksandra-Aca Prijića

Obrazloženje: Podsjećanje na istaknutog crnogorskog stvaraoca, jednog od osnivača ULUCG, povodom 100 godina od njegovog rođenja, koje je trebalo da se obilježi 2020. godine, ali je zbog zdravstveno-pandemiološke situacije odloženo za 2021. godinu. Pored inoviranog reprinta monografije, u planu je i retrospektivna izložba.

Realizator: NMCG

Kvartal: III-IV

Aktivnost: Crnogorsko oružje i uniforme kroz naučno-stručnu monografiju i tematsko-namjenske izložbe

Obrazloženje:

Cilj i namjera: Cilj projekta je da se bogata istorija crnogorskog oružja, grbova i uniformi predstavi široj i naučnoj javnosti kroz izradu sveobuhvatne naučno-stručne monografije i posebne vizuelno-modelne promocije, odnosno, tematsko-namjenske izložbe/postavke, koje bi kroz naučni i stručni aparat detaljno obradili crnogorsko oružje – hladno, pješadijsko, revolversko, mitraljesko, artiljerijsko, zatim vojne i policijske uniforme, nošnje i druge predmete iz tretirane tematike od 15. vijeka do perioda Drugog svjetskog rata.

Kratak opis: Naučno-stručna monografija obuhvatila bi razvoj oružja i uniformi crnogorske vojske i policije kroz vrijeme, evoluciju oružja, grbova i uniformi kroz različite epohe. Sve segmente monografije pratila bi adekvatne fotografije, dokumenta i simulacije, kao i veliki broj fotografija sakupljenih tokom višegodišnjeg istraživanja. Monografiju bi pratila izložba i različite tematsko-namjenske, vizeulno-modelne izložbe i postavke, kroz koje bi se predstavilo oružje, nošnje, uniforme i oznake iz depoa više muzeja u Crnoj Gori. Projekat bi se sastojao iz više faza.

Prva faza: fokusirana je na istraživanje - muzejsko, arhivsko i terensko. Podrazumijevala bi prikupljanje arhivske građe, dokumenata i materijala potrebnih za realizaciju ovog projekta. Njen drugi dio obuhvatio bi selektovanje i tumačenje prikupljenog materijala, kao i selektovanje već postojećeg materijala prikupljenog tokom proučavanja crnogorske vojne istorije. Druga faza: Izrada naučno-stručne monografije koja bi obuhvatala sve zadate segmente. Treća faza: Finalizacija pisanja kao i tehničkog i recenzentskog djela rada na monografiji. Drugi dio ove faze podrazumijevao bi izradu vizuelno-kostimirane izložbe i postavke. Četvrta faza: Publikovanje monografije i predstavljanje javnosti naučnih rezultata zajedno sa tematsko-namjenskom, vizeulno-modelnom i muzejskom postavkom - dokumenata, oružja, uniformi, grbova i drugog materijala, kao i vizuelizacije uniformi iz ratne i vojne tematike.

Naučni i društveni doprinos: Prvi put bi dokumentovano i detaljno kroz jasan naučno-stručni aparat bila urađena monografija i posebna, tematsko-namjenska izložba koja bi na lak, jednostavan i razumljiv način upoznala crnogorsku i širu javnost sa bogatom odbrambeno-ratničkom istorijom Crne Gore. Iako je do sada bilo pokušaja i radova na ovu temu, oni su bili parcijalni i nijesu na sistematizovan i sveobuhvatan način tretirali ovu važnu tematiku iz crnogorske istorije. Time bi se otklonio ogroman nedostatak u crnogorskoj historiografiji i

muzeologiji, a Crna Gora dobila ozbiljnu studiju, koju već decenijama unazad imaju države sa mnogo kraćom i manje bogatom ratničkom historijom. Naročito, to treba da bude od najvažnjeg interesa Narodnom muzeju kao krovnoj instituciji da iznese ovakav projekat.

Mjesto realizacije: Organizovanje promocije, muzejskih postavki i vizuelizacije (predstavljanje različitih vojnih i policijskih uniformi putem modela i posebno organizovanog događaja sa posebnim efektima dočaravanja realnosti) u više gradova Crne Gore (Cetinje, Kotor, Podgorica i po mogućnosti Nikšić i Kolašin).

Vidljivi način realizacije: Naučno-stručna monografija sa više od 600 strana, izložba dokumenta, oružja, grbova, uniformi i vizuelizacija. Izrada njene digitalne verzije na odogovarajućem nosaču - CD-u koji bi bili namijenjeni i dostupni široj javnosti. Isti bi predstavljali autentičan edukativni i komercijalno-propagandni proizvod u suvenirnicama NMCG.

Obuhvat projekta: Ovaj projekat uključio bi širok i različit društveni krug, a projektom se obuhvata šira, laička i stručna javnost. Projekat ima za cilj i edukativni karakter jer će navedeni materijal i postavke biti dostupne djeci različitih uzrasta i drugim zainteresovanim organizacijama i pojedincima. Djeca i omladina bila bi uključena na način što bi se školama i fakultetima uputio poziv da prisustvuju i slušaju namjenska, posebno njima prilagođena predavanja iz ove oblasti itd.

Dalekosežni uticaj: Edukovana mlađa populacija; razvijanje svijesti o značaju; popularizacija historije, tradicije i uopšte muzejske djelatnosti; dobre osnove za formiranje vojnog muzeja ili njegovog odjeljenja u okviru postojećih muzejskih institucija.

Izvori, literatura i materijal: Korišćenje arhivskih i muzejskih fondova, privatnih fondova i dokumentacije, pravljenje simulacija, kreacija modela uniformi, postojeća literatura i prikupljena građa iz ranijih istraživanja.

Nosilac i realizator projekta: Narodni muzej Crne Gore uz mogućnost partnerstva određene relevantne institucije /subjekta; stručno-rukovodna lica Narodnog muzeja sa saradnicima uz ugovorni angažman autora iz vojno-istorijske oblasti Crne Gore sa dokazanim referencama za sprovođenje istraživanja i izradu naučne monografije.

Period realizacije: Prva faza - I kvartal godine, Druga faza i Treća faza - II i III kvartal, Četvrta faza - IV kvartal 2021. godine.

Realizator: NMCG

Kvartal: I-IV

Aktivnost: Izrada monografije Etnografskog muzeja i kataloga stalne postavke

Obrazloženje: Etnografski muzej 2021. godine proslavlja 70 godina svog postojanja. U tu svrhu u toku je priprema **monografije Etnografskog muzeja**, koja će sadržati tekst o historijatu muzeja, od otvaranja 1951. do danas, kao i tekstove koji se odnose na svaku zbirku pojedinačno i fotografije relevantnih predmeta. Takođe, planira se objavljivanje **kataloga stalne postavke Etnografskog muzeja**.

Realizator: Etnografski muzej
Kvartal: I-IV

**Aktivnost: Objavljivanje publikacije Petar Lubarda u Crnoj Gori
(1946-1951)**

Obrazloženje: U čast 70 godina od antologijske izložbe Petra Lubarde u Galeriji ULUS-a u Beogradu 1951. godine, koja je predstavljala prekretnicu u savremenoj jugoslovenskoj umjetnosti i otvorila put individualnim slobodama u umjetničkom izražavanju, Narodni muzej će u saradnji sa drugim relevantnim subjektima pripremiti i publikovati knjigu, magistarski rad Maše Jovović, koji se bavi stvaralaštvom Petra Lubarde u Crnoj Gori (1946-1951), koje je činilo okosnicu predstavljenih radova na predmetnoj izložbi.

Realizator: NMCG / Partneri
Kvartal: I-IV

Aktivnost: Nastavak aktivnosti na izradi monografije Pera Počeka

Obrazloženje: Pero Poček se smatra rodonačelnikom crnogorske Moderne i autor je koji je u crnogorsku umjetnost s početka 20. vijeka unio duh tada aktuelnih tokova evropskog slikarstva. Do sada je postojalo nekoliko pokušaja za potpuno sagledavanje i valorizaciju opusa Pera Počeka, koji nijesu realizovani do kraja. Ovaj projekat obuhvata opsežan istraživački rad na prikupljanju, sistematizovanju i proučavanju sve dostupne dokumentacije sa ciljem izrade monografske publikacije.

Realizator: Umjetnički muzej,
Kvartal: I-IV

Aktivnost: Pripreme aktivnosti na izradi monografije Miodraga-Dada Đurića

Obrazloženje: Istraživački rad na prikupljanju relevantne građe o radovima i materijala za publikaciju.

Realizator: Umjetnički muzej
Kvartal: III-IV

Aktivnost: Reprint knjige Crnogorski slikari i vajari Antona Zadrime

Obrazloženje: Baveći se njegovanjem identitetskih umjetničkih praksi, Narodni muzej će pripremiti i štampati knjigu novinara Antona Zadrima, čije je prvo izdanje izašlo 1986. godine. Knjiga predstavlja presjek crnogorske likovne scene od 1953. godine do kraja sedamdesetih godina XX vijeka i u većem dijelu obuhvata novinske izvještaje, likovne kritike i intervju.

Realizator: NMCG

Kvartal: I-IV

Aktivnost: Objavljivanje monografije „Spomen-obilježja Prijestonice Cetinje“

Obrazloženje: Povodom obilježavanja 80 godina Trinaestojulskog ustanka, koji je najviše maha uzeo u tadašnjem Srezu cetinjskom, Narodni muzej će u saradnji sa Prijesticom Cetinje pripremiti i publikovati monografiju „*Spomen obilježja Prijestonice Cetinje*“. Zbog slavne istorije tog kraja u II svjetskom ratu, koji je dao 49 narodnih heroja, a sam grad 1975. godine, ukazom tadašnjeg predsjednika SFRJ Josipa Broza Tita, proglašen za **Grad heroj**, i zbog činjenice da se na teritoriji prijestonice nalazi veliki broj spomen-obilježja posvećenih NOB-u, publikovaće se monografija posvećena datoj tematici.

Realizator: NMCG i Prijestonica Cetinje

Kvartal: I-IV

Aktivnost: Objavljivanje Glasnika Narodnog muzeja Crne Gore

Obrazloženje: Nastaviće se objavljivanje Glasnika NMCG, a planirana je izmjena naslovnice i inoviranje procedura u dijelu objave radova.

Realizator: Redakcija Glasnika NMCG

Kvartal: I-IV

EDUKATIVNI PROGRAMI

Aktivnost: Implementacija projekata *Moving Museums*

Obrazloženje: Narodni muzej u saradnji sa srodnim, muzejskim i obrazovnim institucijama na sjeveru Crne Gore realizuju edukativno-kulturološki projekat "*Moving Museums*". Osnovni cilj projekta je animiranje pažnje mlađe, dominantno školske populacije, kroz upoznavanje i zainteresovanost za izložbene postavke i raznovrsne djelatnosti Narodnog muzeja i generalno muzejsku djelatnost. Više muzejskih stručnjaka/kustosa različitih profilacija NM i eksternih stručnjaka iz drugih muzeja CG, putem predavanja i interaktivnih radionica približiće muzejsku djelatnost đlačkom uzrastu (12-16 godina). Implementacija projekta na Sjeveru Crne Gore, u

obrazovnim ustanovama i muzejima.

Realizator: NMCG

Kvartal: I-IV

Aktivnost: Gledaj, misli, piši / Škola likovne kritike, IV izdanje, CGU Mi-odrag-Dado Đurić

Obrazloženje: Nastavak realizacije višegodišnjeg projekta saradnje muzeja sa srednjim školama sa ciljem da se mladi ljudi upoznaju sa različitim profesijama koje učestvuju u kreiranju programskog života u muzeju i u oblasti vizuelnih umjetnosti uopšte. Takođe, ovakav vid edukacije pomaže u sticanju kompleksnijeg uvida u razumijevanje i posmatranje umjetnosti, razvija i kreira buduću umjetničku publiku koja će moći da prati muzejske programe na adekvatan način.

Realizator: Umjetnički muzej u saradnji sa srednjim školama iz nekoliko gradova

Kvartal: IV

Aktivnost: Muzejska učionica (Tematski časovi)

Obrazloženje: Tematski časovi u muzeju će se i ove godine, tokom aprila 2021. godine, održavati u svim jedinicama Istorijskog muzeja (Istorijski muzej, Muzej kralja Nikole, Biljarda). Imperativ savremenog obrazovanja je razvijanje znatiželje i podsticanje razmišljanja o prošlosti i sadašnjosti. U tome zapaženu ulogu igra muzej, kao mjesto dijaloga, razvijanja i vaspitanja kreativnih i samosvjesnih ličnosti. Kroz interaktivan odnos između đaka i kustosa muzeja, djeca upoznaju novi način učenja gradiva predviđenog planom i programom. Projekat se odvija u saradnji sa OŠ "Njegoš" sa Cetinja. Pored tematskih časova, koji su vezani za određene periode naše istorije, takođe će se održavati tematski časovi vezani za program profesionalne orijentacije učenika. Pedagog će posjetiti završne razrede Osnovnih škola na Cetinju i upoznati ih sa profesijama u muzeju, te koje su odgovornosti i zadaci svakog zaposlenog.

Realizator: Istorijski muzej

Kvartal: II

Aktivnost: Abeceda muzeja

Obrazloženje: Da bi se muzejska djelatnost dodatno popularizovala, Narodni muzej Crne Gore će i 2021. godine obilježiti Noć muzeja organizovanjem kreativne radionice Abeceda muzeja. Pored brojnih programa namijenjenih raznim ciljnim grupama, pedagoška služba će organizovati pomenutu radionicu, namijenjenu djeci školskog uzrasta. Učesnici radionice će biti učenici IV razreda O.Š. „Njegoš“ sa Cetinja. Učenici će posjetiti stalnu postavku Istorijskog muzeja u Vladinom domu, gdje će ih kustosi muzeja provesti i upoznati sa postavkom Muzeja. Poseban naglasak će biti na pojedinačnim predmetima i slovima abecede kojim počinju predmeti.

Realizator: Istorijski muzej
Kvartal: II

Aktivnost: Ljeto u muzeju

Obrazloženje: U cilju upotpunjavanja svojih sadržaja, Narodni muzej Crne Gore će 2021. godine, tokom jula i avgusta, nastaviti sa održavanjem ciklusa edukativno-kreativnih radionica Ljeto u muzeju. Ciklusom kreativnih radionica želimo da djecu i tokom ljetnjeg raspusta dovedemo u muzej gdje će na kreativan način upotpuniti svoje znanje o našoj istoriji i kulturi. Muzejske resurse smo stavili u službi edukacije i priču prilagodili njihovom uzrastu sa željom da provođenje ljeta u muzeju postane jedna od omiljenih aktivnosti tokom raspusta. Tokom radionica djeca bi u dvorištu muzeja mogla učestvovati u izradi razglednica i suvenira muzeja. Takođe, Narodni muzej bi organizovao i razne kulturno-zabavne programe koji bi djecu navikli da je muzej mjesto sa prijatnim ambijentom gdje vole da provode svoj raspust. Polaznici radionice bi u predivnom ambijentu dvorišta Dvora kralja Nikole, poslije završenog kreativnog rada odgledali pozorišnu predstavu koju bi za njih pripremili učenici dramske sekcije Osnovne škole “Njegoš”. Radnja predstave je smeštena u vrijeme kralja Nikole, pa bi djeci bilo još zanimljivije da nešto nauče o tom vremenu na interesantan i šaljiv način. Takođe, u saradnji sa folklornim ansamblom “Njegoš” sa Cetinja, na sljedećem času, polaznici radionice bi se upoznali sa našom tradicionalnom nošnjom i naučili neke od koraka naših tradicionalnih igara.

Realizator: Istorijski muzej
Kvartal: III

Aktivnost: Obilježavanje dječije nedjelje u muzeju

Obrazloženje: Povodom Dječje nedjelje koja se u cijelom svijetu obilježava od 2. do 8. oktobra, Narodni muzej Crne Gore će za učenike OŠ “Njegoš” sa Cetinja organizovati edukativne aktivnosti. Kroz kviz znanja ćemo našoj najmlađoj ciljnoj grupi približiti istoriju i učiniti je što zanimljivijom. Djeca bi posjetila Narodni muzej i odslušala priču prilagođenu njihovom uzrastu. Potom bi u dvorištu muzeja organizovali kviz znanja tako što bi djecu podijelili u 2 ekipe. Svaki učenik iz I grupe bi izlazio, jedan po jedan, i ispred svog tima postavljao pitanja II grupi. Pitanja bi bila vezana za crnogorsku istoriju i dinastiju Petrović. Pošto bi II tim tačno odgovorio na postavljeno pitanje, sticao je pravo da on postavi pitanje I timu. Na kraju, kad bi svi učenici završili postavljanje pitanja, sabrali bi se svi tačni odgovori i izabralo odjeljenje pobjednika u kvizu znanja. Suveniri muzeja, kao poklon pobjedničkom timu.

Realizator: Istorijski muzej
Kvartal: IV

Aktivnost: Dan kulturnog obrazovanja

Obrazloženje: Pod pokroviteljstvom Ministarstva prosvjete i Ministarstva kulture, Narodni muzej Crne Gore je dio projekta „Dan kulturnog obrazovanja“. Poslije odgledane predstave u Kraljevskom pozorištu Zetski dom, učenici svih osnovnih (VIII i IX razred) i srednjih (I razred) škola u Crnoj Gori obilaze jedinice Istorijskog muzeja. U Dvoru kralja Nikole djecu dočekuje muzejski pedagog koji ih upoznaje sa najznačajnijim djelom kralja Nikole, „Balkanska carica“. U ambijentu dvorske biblioteke djeca se upoznaju sa djelom koje se, kako tada, tako i dan danas, igra na pozorišnim daskama. Djeca imaju jedinstvenu priliku da pogledaju fotografije sa najznačajnijih izvođenja Balkanske carice. Balkanska carica je prevedena čak 15 puta i prevedena na čak 10 svjetskih jezika. Pored Dvora kralja Nikole, djeca posjećuju stalne ili povremene izložbe i postavke Biljarde i Istorijskog muzeja sa kojima ih upoznaju kustosi pomenutih muzeja.

Realizator: Istorijski muzej
Kvartal: III

Aktivnost: Prateće radionice

Obrazloženje: Radionice koje će pratiti izložbe Istorijskog muzeja, Muzeja kralja Nikole i Njegoševog muzeja, održavaće se u prostoru Biljarde gdje će biti i postavljen izložbe.

Realizator: Istorijski muzej
Kvartal: I-IV

Aktivnost: Muzejska učionica, stalna postavka Umjetničkog muzeja

Obrazloženje: Projekat *Muzejska učionica* ima za cilj da uključi bogate muzejske kolekcije Narodnog muzeja u obrazovni sistem Crne Gore. Aktivnost je osmišljena kako bi se crnogorskim đacima omogućilo korišćenje muzejskih zbirki u nastavnom procesu kroz edukativne radionice namijenjene školskom uzrastu, kao nastavak već postojećih praksi u radu sa publikom. Cilj je da se u saradnji sa nastavnicima i profesorima obogati školski program i doprinese integrativnoj nastavi kao i da se prošire prostori učenja i podstakne istraživanje, promišljanje i povezivanje informacija kroz interakciju sa muzejskim predmetima, a nastavnicima omogućiti korišćenje dodatnih resursa u nastavi.

Realizator: Umjetnički muzej, Srednja Likovna škola “Petar Lubarda”
Kvartal: III-IV

Aktivnost: Muzejska laboratorija za umjetnost i teoriju (Interdisciplinarna laboratorija umjetnosti)

Obrazloženje: Mini edukativna laboratorija posvećena mladoj stručnoj i široj muzejskoj publici kao direktna podrška razvoju savremenih umjetničkih praksi u Crnoj Gori, kroz razvoj edukacije, promocije i produkcije novih sadržaja savremene umjetničke scene. Na ovaj način se uspostavlja platforma za povezivanje novih aktera u kulturi, jačaju i unaprjeđuju savremene

umjetničke scene u Crnoj Gori i bolje distribuiraju informacije o savremenoj umjetnosti u materijalima muzejske prezentacije, medijima, stvaranje umjetničke i umjetnički edukovane publike.

Realizator: Umjetnički muzej u saradnji sa FLU, UDG, FVU, MK
Kvartal: II-IV

Aktivnost: Radionice sa učenicima osnovnih škola

Obrazloženje: Radionice sa djecom školskog uzrasta.

Realizator: Umjetnički muzej u saradnji sa FLU, UDG, FVU, MK
Kvartal: II-IV

Aktivnost: „Cetinje jedna priča“

Obrazloženje: Projekat *Čas istorije u Prijestonici „Cetinje jedna priča“* za učenike sedmih razreda crnogorskih osnovnih škola biće nastavljen i u ovoj godini. Očekuje se da će tokom godine, u okviru projekta, Narodni muzej posjetiti 6-7 hiljada učenika.

Realizator: NM/Odjeljenje za prezentaciju
Kvartal: I-IV

Aktivnost: „Bakina škrinja“

Obrazloženje: Škrinja - dio pokućstva, namijenjena za čuvanje vrijednih predmeta poput nakita, novca, odjeće i pribora za tkanje. U crnogorskoj tradicionalnoj kulturi škrinja zauzima posebno mjesto, budući da je ona jedna od rijetkih stvari koje su žene dobijale u nasljeđe, s koljena na koljeno, po ženskoj liniji. One su bile dio miraza koje su mlade donosile u muževljevu kuću, u svoj novi dom. Zajedničkim razgledanjem škrinja koje su izložene u stalnoj postavi započinjemo priču o svadbenim običajima. Djeca će ukrašavati sopstvenu škrinjicu u koju će moći smjestiti svoje dragocjenosti. Organizovaće se prezentacija o funkciji i oblicima škrinje i njenom značenju u svadbenim običajima i kreativna radionica izrade ukrasnih kartonskih škrinja.

Realizator: Etnografski muzej
Kvartal: III

Aktivnost: Toplina doma

Obrazloženje: Prezentacija o staroj crnogorskoj kući. Kreativna radionica izrade umanjenog pokućstva od gline karakterističnog za ruralno područje. Predviđeno za djecu nižih razreda osnovne škole.

Realizator: Etnografski muzej
Kvartal: III-IV

Aktivnost: Novogodišnje čestitke nekad i sad

Obrazloženje: Učesnici radionice će biti učenici III razreda OŠ „Njegoš“ sa Cetinja. Oko 70 učesnika, podijeljeni u dvije grupe, posjetiće Galeriju savremene umjetnosti „Miodrag-Dado Đurić“, gdje će ih muzejski pedagog upoznati sa značajem dopisnih kartica, sa posebnim osvrtom na dopisne karte koje su dobijali unuci kralja Nikole, Stanislav i Stevan, tokom novogodišnjih praznika. Potom bi djeca, po uzoru na tadašnje dopisne karte, napravila svoje novogodišnje čestitke.

Realizator: Istorijski muzej
Kvartal: IV

Aktivnost: Jelka u muzeju

Obrazloženje: Učesnici radionice bi, kao i prethodnih godina, bila djeca iz JPU “Zagorka Ivanović“ sa Cetinja. Radionica se 3 dana održava u Galeriji savremene umjetnosti „Miodrag-Dado Đurić“. Djeca bi uz pomoć svojih vaspitača i muzejskog pedagoga pravila novogodišnje ukrase od prirodnih materijala koji bi im omogućili da na jednostavan način iskažu svoju kreativnost. Tokom bavljenja kreativnim radom, slušali bi priču pedagoga kako se nekad u Crnoj Gori kitila jelka, od kad datiraju prvi pomeni kićenja jelke na našim prostorima i slično. U radionici bi učestvovalo oko 60 djece i svi bi, trećeg dana, okitili novogodišnju jelku. Jelka bi bila izložena, kao i prethodnih godina, u izlogu Galerije tokom novogodišnjih praznika.

Realizator: Istorijski muzej
Kvartal: IV

*Realizacija edukativnih programa zavisiće od aktuelne zdravstveno-pandemiološke situacije u Crnoj Gori, i odgovarajućih zadatah zdravstvenih mjera koje ćemo primjenjivati/poštovati.

PROGRAMI ZA LOKALNU ZAJEDNICU

Aktivnost: Radionica za penzionere

Obrazloženje: Penzioneri će se u kontinuitetu sastajati sa kustosima NMCG-a. Kustosi će kroz zanimljivu formu prilagoditi ovoj ciljnoj grupi priče o muzejskim predmetima i tako im na popularan način približiti kulturnu baštinu. Biće organizovana i specijalna vođenja kroz privremene izložbe na kojima će se penzioneri upoznavati sa sadržajem izložbi i nakon toga, u opuštenoj atmosferi dijeliti svoje utiske sa kustosima. Organizovaće se 7 radionica na godišnjem nivou.

Realizator: Istorijski muzej
Kvartal: I-IV

Aktivnost: Obilasci muzeja sa zaposlenima u lokalnim firmama

Obrazloženje: Zbog brzog tempa života i medijske ikonofere koja građanima nudi instant sadržaje, pojedinac često nema u vidnom polju muzej kao instituciju koju bi trebalo posjetiti i koja bi mogla postati dio njegovih kulturnih potreba i navika. Prosječan čovjek ne posjećuje muzej, niti prati njegove aktivnosti. Ako se na popularan način zaposlenima u firmama predoči baština koja se čuva u NMCG, vjerujemo da bismo uspjeli da ih zainteresujemo za kulturne sadržaje. Namjera je da se predstave fondovi muzeja raznim firmama na Cetinju kroz prezentacije, a potom i provedu zaposleni kroz stalne postavke, kako bi se na neposredan način upoznali sa kulturnim blagom. Na taj način, pojedincima bi bile oplemenjene dnevne rutine kulturnim sadržajima, a muzej bi potencijalno dobio novu publiku.

Realizator: Istorijski muzej
Kvartal: I-IV

Aktivnost: Rad sa marginalnim grupama

Obrazloženje: Rad sa marginalnim grupama je posebno osjetljiv i pristupaćemo mu delikatno, kroz saradnju sa stručnjacima iz različitih oblasti koji će nam pomoći da sadržaje i fondove muzeja približimo njihovim mogućnostima i pričimo im malo radosti, i drugačije od uobičajene kolotečine, ispunjeno vrijeme. Pilot projekat će se sprovoditi u saradnji sa stručnjacima koji već rade sa takvim grupama.

Realizator: Istorijski muzej
Kvartal: I-IV

*Realizacija ovih aktivnosti programa zavisice od aktuelne zdravstveno-pandemiološke situacije u Crnoj Gori, i odgovarajućih zadatah zdravstvenih mjera koje ćemo primjenjivati/poštovati.

PREZENTACIJA I PROMOTIVNE AKTIVNOSTI

Aktivnost: Izrada suvenira, muzejskih komercijalnih kopija

Obrazloženje: Protekle dvije godine Narodni muzej je preduzeo značajne aktivnosti na poboljšanju kvaliteta autentičnih suvenira, kao i otvaranju novih suvenirnica. Otvorene su tri nove, odnosno, renovirane i namjenski opremljene postojeće suvenirnice (Vladin dom, Etnografski muzej i Crnogorska galerija umjetnosti „Miodrag-Dado Đurić“). Sada su suveniri dostupni posjetiocima u svim muzejskim jedinicama, kao i u Galeriji, a planiramo postavljanje odgovarajućih vitrina na Mauzoleju i Njegoševoj rodnoj kući na Njegišima, u kojima će takođe

biti raznovrsna ponuda autentičnih suvenira NMCG. Pored značajne produkcije autentičnih suvenira iz muzejskog slikarsko-vajarskog ateljea, od 2019. u saradnji sa drugim relevantnim proizvođačima rade se visoko kvalitetne komercijalne kopije značajnih muzejskih eksponata, po ugledu na srodne institucije u svijetu. Riječ je o relevantnom izboru suvenira i upotrebnih predmeta sa motivima najznačajnijih djela NM - Umjetničkog muzeja, Njegoševog muzeja, Muzeja kralja Nikole, kao i motiva sa narodnih nošnji iz Etnografskog muzeja. Takođe, suveniri se izrađuju povodom jubileja i/ili značajnih izložbi koje organizuje Narodni muzej.

Za potrebe poboljšanja uslova rada vajarskog ateljea, nabavku sirovina i nedostajućeg alata u narednim godinama će se, a shodno uvećanju prihoda od komercijalizacije suvenira, ulagati sredstva u rad istog. Ove godine u muzejskom ateljeu se planira produkcija novih suvenira. Pored toga radiće se dalja komercijalizacija muzejskih eksponata - izrada replika dvorskog nakita, slova iz Crnojevića štamparije, bojanki za djecu... Pored našeg ateljea za izradu kopija muzealija, NMCG će nastaviti i unaprijediti saradnju sa partnerima za izradu karakterističnih autentičnih muzejskih suvenira koji se baziraju na našem muzejskom materijalu (Maruška studio - Čačak, specijalizovan za štampu na svili, Foto Boni - Podgorica i sl).

Realizator: Odjeljenje za prezentaciju

Kvartal: I-IV

Aktivnost: Virtuelni muzej i virtuelne izložbe

Obrazloženje: Narodni muzej je u 2020. godini, na novom internet sajtu omogućio virtuelno predstavljanje stalnih i povremenih postavki i izložbi. Kako novi sajt ima mogućnost virtuelnih obilazaka stalnih i povremenih izložbi, neophodno je nabaviti opremu za njihovu izradu - snimanje i postavljanje u web aplikacijama (obzirom da je do sada iznajmljivana) i podrazumijeva kupovinu VR360 kamere sa pratećom opremom i softverom.

Realizator: Odjeljenje za prezentaciju

Kvartal: I

Aktivnost: Izrada Audio-video vodiča

Obrazloženje: Audio-video vodiči će se uraditi na crnogorskom i engleskom jeziku za sve muzejske jedinice. Moći će se preuzeti na novom sajtu i mobilnoj aplikaciji Narodnog muzeja, kao i na besplatnim svjetskim aplikacijama (izi.travel...). Projekat obuhvata pisanje teksta, produkciju, nabavku tehničke opreme (audio guide uređaji i tableti) i izradu aplikacije. Biće urađeni dvoglasno (muški i ženski glas) koji se smjenjuju, sa muzičkom podlogom, za 6 muzejskih jedinica (Istorijski, Umjetnički, Etnografski muzej, Muzej kralja Nikole, Njegošev muzej i Njegošev mauzolej) u trajanju od po 15 do 30 minuta.

Realizator: Odjeljenje za prezentaciju

Kvartal: I-II

Aktivnost: Učešće na sajmovima knjiga

Obrazloženje: Narodni muzej će kao izlagač učestvovati na sajmovima knjiga u Podgorici (Delta City i Bemax arena), Beogradu i Lajpcigu, na kojima će predstaviti svoja izdanja i suvenire.

Realizator: Odjeljenje za prezentaciju
Kvartal: I-IV

Aktivnost: Učešće na sajmovima turizma

Obrazloženje: Narodni muzej će se samostalno predstaviti na najmanje dva sajma turizma u inostranstvu, dok će se posredstvom Nacionalne turističke organizacije i Turističke organizacije Prijestonice Cetinje promo materijali predstaviti na turističkim berzama na kojima učestvuju.

Realizator: Odjeljenje za prezentaciju
Kvartal: I-IV

Aktivnost: Vodič - informator Narodnog muzeja

Obrazloženje: Za potrebe prezentacije na sajmovima turizma, Narodni muzej će uraditi kratak reklamni vodič-informator o svim muzejskim jedinicama na 8 svjetskih jezika, koji će se besplatno dijeliti posjetiocima turističkih berzi na kojima učestvuju Nacionalna turistička organizacija i Turistička organizacija Prijestonice Cetinje. Sadržaje osnovne informacije na 12 strana, tiraža 20.000.

Realizator: Odjeljenje za prezentaciju
Kvartal: I-IV

Aktivnost: Promocija Ikone Bogorodice Filermose

Obrazloženje: Jedna od najznačajnijih hrišćanskih relikvija - *Ikona Bogorodice Filermose*, nalazi se u tzv. *Plavoj kapeli* u Vladinom domu. Međutim, smatramo da nije adekvatno promovisana u kulturnom turizmu, pa će u te svrhe biti osmišljena/realizovana odgovarajuća promo-kampanja, a sve u cilju unaprjeđenja njene turističke valorizacije. Kampanje će obuhvatiti promo materijale, PR i propagandne aktivnosti u domaćim i inostranim medijima, kao i na internet platformama. Takođe, potrebno je uspostaviti komunikaciju sa odgovarajućim *redovima* kojima je data Ikona zaštitnica i privući tu vrstu publike.

Realizator: Odjeljenje za prezentaciju
Kvartal: I-IV

Aktivnost: Muzejska igrica za mobilne telefone

Obrazloženje: Ekipa Narodnog muzeja Crne Gore samostalno razvija interaktivnu muzejsku mobilnu igricu, koja će biti dostupna za iOS i Android mobilne telefone na crnogorskom i engleskom jeziku. Igrica će biti zabavno-edukativnog karaktera i nudiće opciju posjete Narodnom muzeju kako bi se uspješno završila. Za realizaciju projekta u dijelu izrade grafičkih rješenja i programiranja potrebno je angažovati spoljne saradnike.

Realizator: Odjeljenje za prezentaciju
Kvartal: I-IV

Aktivnost: TV emisije „Upoznaj muzej“

Obrazloženje: Narodni muzej će u saradnji sa **RTV Cetinje** realizovati TV serijal u kojem će se, u petominutnim emisijama, predstaviti najznačajniji muzejski eksponati. Serijal će sadržati 120 emisija i emitovaće se na nacionalnom javnom servisu, kao i na **Youtube kanalu NMCG**. Serijal će biti kulturološko-edukativnog karaktera.

Realizator: Odjeljenje za prezentaciju
Kvartal: I-IV

Aktivnost: Organizovane posjete novinara

Obrazloženje: Narodni muzej će tokom godine organizovati i ugostiti domicilne i novinare i TV ekipe iz svijeta u saradnji sa **Evropskom organizacijom turističkih novinara**, u cilju dalje promocije crnogorske kulturne baštine.

Realizator: Odjeljenje za prezentaciju
Kvartal: III

INFRASTRUKTURNE AKTIVNOSTI I TEKUĆE ODRŽAVANJE OBJEKATA NMCG

Aktivnost: Sanacija Ateljea DADO (II faza)

Obrazloženje: Nastavak sancije Ateljea DADO podrazumijeva novi krov sa krovnim prozorima, saniranje fasade, novi pod u izložbenom prostoru (uključujući podnu izolaciju) i novu rasvjetu.

Realizator: NMCG
Kvartal: I-II

Aktivnost: Zamjena krovne konstrukcije na Muzeju kralja Nikole

Obrazloženje: Muzej kralja Nikole, odnosno, Državni muzej osnovan je 1926. godine u dvorcu kraljevske porodice Petrović-Njegoš. Dvorac je izgrađen 1867. godine i prvobitno je bio namijenjen kao dom udovice princa Danila - Darinke i njihove kćerke Olge. Po odlasku Darinke iz Crne Gore, vladajuća porodica Petrović-Njegoš preselila se iz Biljarde u ovu palatu. Njegove zbirke sada sadrže materijal od velikog značaja za crnogorsku političku, vojnu i kulturnu istoriju koji nas kontinuirano vodi kroz proces uspostavljanja crnogorske državnosti, od srednjovjekovnih početaka do 1918. godine. Tokom postojanja objekta više puta je vršena njegova rekonstrukcija.

Projekat zamjene krovne konstrukcije na Muzeju kralja Nikole izvršiće se po urađenom i odobrenom od strane nadležnih organa konzervatorskom/glavnom projektu sanacije krovne konstrukcije. Radovi će biti realizovani ukoliko se obezbijede finansijska sredstva kroz kapitalni bužet i po uspješno sprovedenom postupku javne nabavke.

Realizator: NMCG i relevantni subjekti

Kvartal: II-IV

Aktivnost: Sprovođenje konzervatorskih mjera na Reljefnoj karti Crne Gore

Obrazloženje: Dvorišni prostori Biljarde predstavljaju jedinstven prostor u istorijskom jezgru, čija valorizacija nikada nije temeljno osmišljena. U tom smislu bilo je pokušaja osmišljavanja nekih sadržaja, međutim, do potpune valorizacije nije došlo. Sa druge strane, već godinama je primjetno prisustvo vode i vlage u objektu gdje je smješten **Reljef Crne Gore**, kao i brojna oštećenja na njegovom bojenom sloju. Tokom ljetnjih mjeseci, konstrukcija Reljefa stvara efekat staklene bašte, a unutrašnjost bez klimatizacije (ni prirodne ni vještačke), utiče da se gosti u ovom muzejskom prostoru veoma malo zadržavaju, neprijatno osjećaju ili jednostavno odustaju od posjete. Cilj projekta je zaštita kulturnog dobra od daljeg propadanja, sanacija postojećeg stanja kroz sprovođenje odgovarajućih konzervatorskih mjera i unaprjeđenje uslova za njegovo adekvatno poslovanje, obzirom na njegov kulturno-istorijski značaj i veliku turističku posjećenost. Za ove potrebe je Narodni muzej uradio/obezbijedio adekvatan i od nadležnih službi odobren konzervatorski/glavni projekat sanacije. Sredstva za izradu projekta su bila odobrena kroz Program zaštite kulturnih dobara nadležnog Ministarstva u prošloj godini.

Realizator: Njegošev muzej

Kvartal: II-IV

Aktivnost: Sanacija Njegoševe rodne kuće

Obrazloženje: Realizacije završne faze konzervatorskog projekta

Realizator: NMCG

Kvartal: I-III

Aktivnost: Sanacija sistema grijanja u Muzeju kralja Nikole

Obrazloženje: Tokom 2021. godine planirano je sanirati oštećenja na postojećem sistemu grijanja koja su locirana u izložbenom dijelu Muzeja (odžaklija i kabinet).

Realizator: NMCG

Kvartal: II-IV

Aktivnost: Adaptacija prostora za potrebe Odjeljenja za dokumentaciju

Obrazloženje: Kada je u pitanju prostor za smještaj muzejske dokumentacije, shodno članu 4 **Pravilnika o zaštiti muzejskog materijala i muzejske dokumentacije**, ispunjen je samo jedan od uslova za smještaj muzejske dokumentacije, odnosno, ista se nalazi na prvom spratu, ali su prostorni i tehničko-tehnološki kapaciteti kao i mikroklimatski uslovi neadekvatni. Treba napomenuti da su tema nadzora tom prilikom bili samo uslovi zaštite i deponovanja u Narodnom muzeju, u zatečenom obimu i modelu dokumentacione obrade, te da je tom prilikom (između ostalog) naloženo Narodnom muzeju u tački 7. Predloga mjera, da se pristupi utvrđivanju raspoloživih kapaciteta, a potom izradi projekata obezbjeđenja odgovarajućih prostora/prostorija, uključujući opremanje, za propisno dokumentovanje muzejskog materijala, u skladu sa Pravilnikom o zaštiti muzejskog materijala i muzejske dokumentacije. Takođe, u periodu 2010-2011. god. donešen je set propisa o zaštiti kulturne baštine koji značajno podižu zahtjeve, pooštavaju kriterijume i, naročito, višestruko povećavaju obim stručne muzejske dokumentacije, time i prostornih zahtjeva i drugih uslova, uključujući pravila elektronskog poslovanja - javnih informacionih sistema. Stoga je za potrebe Odjeljenja za dokumentaciju (uključujući Muzejski informacioni centar i Centralni katalog svih muzejskih fondova Crne Gore), neophodno obezbijediti veći prostor od dosadašnjeg, i isti adaptirati u skladu sa Pravilnikom o zaštiti muzejskog materijala i muzejske dokumentacije i drugim.

Realizator: NMCG, Odjeljenje za dokumentaciju, Tehnička služba

Kvartal: I-IV

PLANIRANI PROJEKTI PREKO PROGRAMA ZAŠTITE KULTURNIH DOBARA ZA 20201.

Narodni muzej Crne Gore je kod nadležnog Ministarstva za Program zaštite za 2021. godinu kandidovao/aplicirao 22 projekta, i to:

- **Izrada Konzervatorskog i Glavnog projekta za stalnu postavku Istorijskog muzeja u sklopu Narodnog muzeja Crne Gore - III faza realizacije - 47.473,80 €;**
- **Sprovođenje konzervatorskih mjera (II faza) Uređenje dvorišnog dijela ispred Njegoševe rodne kuće na Njegušima - 15.000,00 €;**

- **Izrada konzervatorskog projekta; Sprovođenje konzervatorskih mjera; Krov na Biljardi – 17.000,00 €;**
- **Sprovođenje konzervatorskih mjera na kulturnom dobru Reljef Crne Gore - 35.000,00 €;**
- **Tehničko-tehnološko osavremenjivanje;** Nabavka opreme za čuvanje odlikovanja, grbova, medalja, plaketa i fotomaterijala - 2.500,00 €;
- **Izrada konzervatorskog projekta i sprovođenje konzervatorskih mjera na balskim haljinama sa crnogorskog dvora - 35.000,00 €;**
- **Tehničko-tehnološko osavremenjivanje; Izrada TEP-a i nabavka vitrine za sobu u Muzeju kralja Nikole-ODŽAKLIJU - 35.000,00 €;**
- **Prezentacija, popularizacija, ekonomska valorizacija i održivo korišćenje kulturne baštine; Regionalna izložba “Zlatovez, pečat prošlosti i sadašnjosti” - 20.000,00 €;**
- **Prezentacija, popularizacija, ekonomska valorizacija i održivo korišćenje kulturne baštine; Monografska publikacija “Narodni muzej Crne Gore” - 20.000,00 €;**
- **Nabavka materijala za rukovanje i pakovanje dijela fonda Umjetničkog muzeja prema zahtjevima Pravilnika o zaštiti muzejskog materijala i muzejske dokumentacije i profesionalnim standardima - 20.000,00 €;**
- **Opremanje Etnografskog muzeja audio vodičem - 15.940,16 €;**
- **Konzervacija i restauracija pojaseva iz fonda Etnografskog muzeja - 18.876,00 €;**
- **Zaštitno istraživanje tumula Janovića gomila u Lješevićima - Opština Kotor - 16.618,00 €;**
- **Arheološka rekognosciranja i sondažna istraživanja lokaliteta Koljat, Opština Danilovgrad – 15.420,00 €;**
- **Sondažna arheološka istraživanja lokaliteta Soko grad-Štitari 2020. godine - 21.060,00 €;**
- **Nastavak sistematskih arheoloških istraživanja potkapine Crvena Stijena 2021. godine - 34.200,00 €;**
- **Kupovina tehničke opreme za Arheološki muzej CG - 14.300,00 €;**
- **Organizacija naučnog skupa: Kult sahranjivanja u arheološkom kontekstu - 5.280,00 €;**

- **Dokumentacija i unaprjeđivanje UNESCO lokaliteta: stećaka, srednjevjekovnih nadgrobnih spomenika i nekropola u Crnoj Gori - 6.430,00 €;**
- **Sprovođenje restauratorskih i konzervatorskih mjera na gipsanim modelima Njegoševe skulpture i karijatida sa Lovćena - 22.278,00 €;**
- **Sprovođenje konzervatorskih mjera sanacije betonskih skulptura na pročelju zgrade Vladinog doma - 18.000,00€;**
- **TV serijal: „Upoznaj muzej“ - 7.000,00 €;**
- **Izrada audio-video vodiča kroz stalne postavke Narodnog muzeja Crne Gore - 9.000,00 €;**

Ukupan iznos traženih sredstava: 433.375,096 €

Važne napomene:

- **Plan rada je urađen na osnovu planiranog budžeta NMCG koji je predat nadležnom Ministarstvu, međutim, još uvijek nije usvojen.**
- **Realizacija Plana/programa rada NMCG u 2021. i svih predviđenih aktivnosti zavisice od usvajanja Budžeta Crne Gore, odnosno, budžeta NMCG, kao i od aktuelne zdrastveno-pandemiološke situacije u Crnoj Gori i u tom kontekstu sprovođenja adekvatnih zdrastveno-pandemiloških mjera, što će sve skupa direktno uticati na režim rada i poslovanje institucije.**

Direktorica NMCG
dr Anastazija Miranović